Բ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 409 ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 15 ՄԱՅԻՍ 1885 (Ն. Տ.) 27 ՄԱՅԻՍ 1885 13 ՇԱՊԱՆ 1302

40 ՓԱՐԱ

ՊԱՅՄԱՆ

Փոխադրման տարը մեկ անգամի համար 3 զուրուշ՝ երկու անգամի համար 2 զուրուշ է. ուշերի անգամներու համար զատ սակարկութիւն կրլլայ։

Օրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ որ և իցէ գրութիւն պէտք է ուղղել

«Առ խմբագրութիւն ԱՐԵՒԵԼՔ օրագրի»։

ԹՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ. Պարսկաստան, Նորատունկեան խան։

Իսկ գումարները հետեւեալ հասցեին՝

غازه ادارهسی

Les annonces sont reçues à l'EASTERN AGENCY, Karakeuy, Déirmén han

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Մեկ տարի	համար	Տարեկան	գահեկան	արժէք 200
»	»	Վեցամսեայ	»	» 100
»	»	Եռամսեայ	»	» 50
Դուռուսայ համար և տեղական թղթատարով տարեկան				» 240
Դուռուսայ համար և տեղական թղթատարով վեցամսեայ				» 120
Օտար երկիրներ		Տարեկան	Ֆրանք	 56
»	»	Վեցամսեայ	»	 28

Դուրս զրկուած լրագրոց համար ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է։

Թղթագրութեան զրկուած ոչ էնամսկ կամ գրութիւն ետ չ'տրուիր։

Մանուցմունք կընդունուին ԻՍԴԲՐՈՆ ԷՖԷՆԻԻ գործակատարութեան ձեռամբ, Բարաքէոյ, Տէյիրմէն խան

Կ. ՊՈԼԻՍ
ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 14 ՄԱՅԻՍ

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ Առեւտրական Սենեկին կիսամեայ թերթն, որ կանոնաւորապէս կը հրատարակուի, կառավարական պաշտօնական մը կողմէ հրատարակուած պաշտօնական թերթէ մը տարբեր պարունակութիւն ունի։ Երկրին առեւտրական և տնտեսական վիճակին վրայ յաճախ կարեւոր դիտողութիւններ կը հրատարակէ, որոց մասնաւոր յոյժ մը կուտան վաւերական հաշիւներ ու թուանշաններ, զորս Առեւտրական Սենեակն յատուկ դիւրութիւն մ'ունի ձեռք բերելու։ Վերջին թուոյն մէջ մեր ուշադրութիւնը գրաւեց յօդուած մը Ռիզբէյէ վրայ։ Մեր բնիկ բերքերու մէջ գլխաւոր տեղ մը կը բռնէ Թիֆթիք։ Բայց ինչպէս մեր ուրիշ բերքերու, Թիֆթիքի դէմ ալ սաստիկ մրցում մը կայ Եւրոպացւոց կողմէ։ Բարեյուսոյ Հրուանդանի անգլ. գաղթականութիւնն այս տարի 40,000 հակ թիֆթիք արտադրած է։ Ասոր իբր մէկ երրորդը կը հաւասարի՝ տեսակի կողմէ՝ մեր Թիֆթիքին, մանաւանդ Բասրամպուլի Թիֆթիքին. բայց սա մեծ տարբերութեամբ որ Բարեյուսոյ Թիֆթիքը լաւագոյն տեսակին համար 12–14բէնոի վաճառուելով, մեծ կակղշահ մը կը թողու Թիֆթիքի արտադրողաց, մինչ մեր Թիֆթիք Լոնտնի արդի գներով (լիսպրային 16–17 բէնս) վաս կը պատճառէ Թուրքիացի արտադրողներուն։ Արդ, ի՞նչ է պատճառն այս մեծ տարբերութեան, որ մահացու հարուած մը կը սպառնայ տալ բնիկ բերքի մը։ — Այս հարցման պատասխանն հրահանգիչ է յոյժ։

Նախ, Թուրքիացի արտադրողը կառավարութեան տուրք կը վճարէ այծ գլուխ 4½ զրուշ, և որոշեցեալ ամէն այծ տարին իբր 320 տրամ Թիֆթիք կուտայ, Թիֆթիքի օխային 5 զրուշ 30 փարա տուրք ըսել է։ Կայ նաեւ ապին գինը, զոր այծերը կը սպառեն, և տարին այծ գլուխ 2½ զրուշէն, Թիֆթիքի օխային 3 զրուշ 10 փարա կուգայ, որով մէն մի օխա Թիֆթիքի համար նախնական անհրաժեշտ ծախք մը կայ 9 զրուշի, ի՞նչ տեսակէ ևս լինի։ Կան նաեւ ծախքեր (Ա.) տարի մը այծերը սնուցանելու. (Բ.) վարձք առնուաղն 3 պահապաններու և 2 շուներու, 500 այծի համար, առ ի պաշտպանութիւն ընդդէմ գիշակեր գազանաց, որք յաճախ կը տեսնուին Փոքր Ասիոյ գաւառաց մէջ. և վերջապէս, ապահով փարախներու ծախք, ձմրան ատեն հօտերը պահպանելու։ Իսկ Բարեյուսոյ Հրուանդանին մէջ, այս ծախքից առաջին մասը գոյութիւն չունի բնաւ, երկրորդ մասն ալ յոյժ թեթեւ է. զի գիշակեր գազանք չկան, և երկու հովիւներ կրնան հսկել անհուն հօտերու վրայ. և զի կլիմայն տաք է, փարախի ծախքն յոյժ փոքր է. և վերջապէս, հոն կան անսահման արօտավայրեր, որք կը պակսին Էնկիւրիի նահանգին, ուր գլխաւորապէս կը դտնուին մեր Թիֆթիքի այծեր։

Զարմանալի չէ ուրեմն որ այս յոյժ նպաստաւոր պայմանաց մէջ, Բարեյուսոյ Թիֆթիքը մերինէն շատ ածան գնով կը գոյանայ, ըստ որում Օսմ. կառավարութեան ստացած տուրքն իսկ լիպրային 4 զրուշ 30 փարա տարբերութիւն մը կը դնէ, յոմէ կ'օգտի անգլիացի գաղթականը։

Թիֆթիքի արտադրութիւնը պաշտպանելու համար, Օսմ. կառավարութիւնն արգիլեց Թիֆթիքի այծերուն արտածութիւնն. որովհետեւ Բարեյուսոյ այծերը գոյացած են Էնկիւրիէ տարուած ընտիր տեսակ այծերէն։ Բաց ասա՛ի, հրաման ըրաւ որ Թիֆթիքն աղատ լինի ներքին մաքսէ. բայց այս տնօրինութիւնը չեն նպաստեր Թիֆթիքի վաճառականութեան զարգացման։ Ժողովին հրատարակած ցուցակներէն կ'երեւի թէ հասարակ և թիֆթիք տուող և տուրք վճարող այծերուն թիւն այս տարի բարձրացած է 2,214,183 ի, որոնցմէ առնուած է 162,945 ոսկի տուրք. բայց եթէ ի բաց հանենք սոյն տրոց գանձման ծախքն և Թիֆթիքի չտուող հասարակ այծէն առնուած մասը, կը տեսնենք թէ Թիֆթիքի այծէն առնուող դումարն այն ատենն կը նուազի, որ չարժեր տուրք մ'առնուլ այս թանկագին կենդանիէն, անանցանելի պատուար մը քաշելով բնիկ վաճառականութեան մի կարեւոր ճիւղին դէմ։

* * *

Ժողովին հրատարակած ցուցակաց նայելով, Էնկիւրիի գաւառը (սանճակ) 1884 տարւոյ մէջ ունեցած է 725,408 այծ Թիֆթիքի, և 1885ին՝ 825,654 այծ։ Նոյնպէս 93,733 և յաջորդ տարին՝ 105,957. Գրը Շէհիր 152,127 և յաջորդին՝ 181,452. Կեսարիա 2,116 և յաջորդին՝ 1,634. Էսքի Շէհիր և Քէօթահիա 179,000 և յաջորդ՝ 181,818. Գարահիսար 141,200 և 145,924. Պրուսա 2,500 և 2,837. Սեբաստիա 15,650 և 15,376. Ամասիա 7,100 և 7,314. Թոքիա 311,590 և 312,703. Զանդրը 215,436 և 219,062. Պոլու 74,048 և 81,277. Սինոպ 9,376 և 11,344. Բասրամպուլ 215,047 և 205,497։ Համագումար, 1884ին 2,140,231 Թիֆթիկ բերդ այծ և յաջորդ տարին՝ 2,293,848։

1885 տարւոյ Թիֆթիքի արտադրութիւնն է 52,179 հակ։ 1884ի հունձքին մնացորդն ալ է 23,000, գումար 75,179։ Ասոր դէմ, Բարեյուսոյ այս տարւոյ հունձքն է 40,000 հակ, և նախորդ տարիէն մնացորդ՝ 4,000. գումար 44,000 հակ։ Բարեյուսոյ այս տարւոյ հունձքն աւելի ևս բարւոքեալ է։ Բնաւ տարակոյս չկայ թէ անգլիացի գաղթականք կ'աշխատին իրենց բերքն ըստ կարի հաւասարեցնել Էնկիւրիի տեսակին։

* * *

Թերեւմնաք Հէքէքոֆ կը գանգատի թէ մանր դրամոց տուրեւառէն օգուտ քաղելու չահամոլութիւնը դրամափոխներէն մանրավաճառներուն (սարֆիյատ) անցած է։ Ասոնք մեծ յանցանք մը կը գործեն երեր. իրենց քակը մանող մանր դրամը կը պահեն, և յետոյ ոսկւոյ հետ փոխանակելով, տարբերութիւնը կը շահին; և իրենց սովորական տոկոսէն շահէն աւելի մեծ կը հաշարեն այս ստակի շահը։ Մանրավաճառներուն այս ընթացքն ատոհման մ'եւս կը դիմաւորացնէ երեր առեւտուրը։ Հնգանդաւոր մանրավաճառ, որոց առեւտուրը մեծագոյն մասամբ կանանց հետ է, 3 զրուշի բան ծախելով, քառորդին ինացորդը չեն տար, այլ կը խոստանան ուրիշ անգամ հաշուակցել, որով կամ իրենց հետ անգամ մը առեւտուր ընող կինը կը պարտաւորեն երկրորդ անգամ ևս իրենցմէ բան առնուլ, և կամ քառորդ գլուխ 2 զրուշը մոռցնել կուտան։ Մեր յարգոյ պաշտօնակից, խմբագրական յօդուածի մը մէջ նշաւակելով այս մեծ չարիք, կը վերջացնէ սա մարգարէական պարբերութեամբ. «Այս վերջին օրերս հրապարակին վրայ մանր դրամներն ա՛յնչափ նուազած են որ եթէ չահամոլք քիչ մ'ալ ջանք ընեն, մանր դրամ տեսնել հնութիւն մը տեսնելու չափ հազուադէպ պիտի դառնայ։»

Թերեւ. Հէքէքոֆ արդարեւ անպատեհութիւն մը կը ցուցնէ. բայց մանրավաճառներու ընթացքին դէմ իւր գանգատ անտեղի կը թուի մեզ։ Բանի որ մանր դրամի և ոսկւոյ կամ մէճիտիէի միջև տարբերութիւն մը կայ, որ 100ին մինչեւ 8—10 է, և որ հրապարակաւ և պաշտօնապէս ծանուցեալ է, ո՛չ ոք կրնայ արգիլել մանրավաճառներն և փոքր խանութպաններն օգուտ քաղելու այս տարբերութենէ։ Երբ, կամուրջէն անցած ատեն, քառորդ մը կոտանք, և պաշտօնական 4 զրուշ 30 փարայէն միայն կընդունի դրամ, չի կրնար պահանջուիլ մանրավաճառէն որ մի և նոյն աչքով նայի 3 զրուշի մանրուքին և մէկ քառորդ մէճիտի։ Երբ Թերեւ. Հէքէքոֆ գիտէ թէ այդ տարբերութենէ գոյացած շահը՝ մանրավաճառին համար՝ աւելի մեծ է քան օրական տուրեւառին շահն, որո՞վ իրաւամբ կարելի է մանրավաճառին արգիլել շահու այսպիսի աղբիւր մը։—Բայց ի՞նչ է պատճառն որ դրամի վրայ այսպիսի շահ մը կայ։ Դրամական լաւագոյն շրջաբերութեան մը մէջ այսպիսի տարբերութիւն մը գոյութիւն պէտք չէ ունենայ։ Բայց մանր դրամին քանակութիւնը քիչ է հրապարակին վրայ, աւելի քիչ քան որչափ ամէն օր պէտք ունի հասարակութիւնն. և ասոր ապացոյց, նախ՝ օտար տերութեանց մանր դրամներուն շրջաբերութիւնն է մեր մէջ, և երկրորդ՝ մանր դրամոց մէճիտիէի և ոսկւոյ հետ ունեցած տարբերութիւնն է։ Արդ, միջոցներ ձեռք առնուին դադրեցնելու այս տարբերութիւն՝ մանրին քանակութիւնն հաւասարեցնելով խոշորին, և յայտնի՛ ամ չահը դադրելով մանրավաճառին ընթացքն ալ կը շտկուի։ Եթէ չը տեսնելով, չի մղուիր մանր դրամն սքօղելու։ Այլ ցորչափ շահ տեսնէ, բան չի կրնար ըսուիլ անկէ օգուտ քաղելուն։

Թերեւմնաք Հէքէքոֆ կը գանգատի թէ փոքր առեւտուրներն այս պատճառաւ մեծ դժուարութեանց կը բախին։ Բայց ո՞ւմէ յանցանքն։ Ո՞չ ապաքէն՝ եթէ դժուար են առեւտուրներն՝ առանձին վաճառողք մանրավաճառք և խանութպանք իրենք կը լինին։ Կարծենք թէ մանրավաճառք և խանութպանք ըստ առողներէն և յաճախորդներէն նուազ չեն գանգատիր առեւտրոյ դժուարութենէն, մանրուքի պատճառաւ։ Կառավարութիւնը չի կրնար մէն մի մանրավաճառի քով պաշտօնեայ մը դնել, սնոր դրամափոխական գործողութեանց վրայ հսկելու համար։ Բայց կառավարութիւնը կրնայ մանր դրամոց քանակութիւնն աւելցնել, և ասով ուղղակի դիւրացնել մանր առուտուր։ Մի և նոյն գործողութեամբ, մանրուքի և մէճիտի կամ ոսկւոյ տարբերութիւնն ևս կը վերնայ, և ո՛չ վաճառողք, ո՛չ ալ գնողք չեն փորձուիր մանր դրամներն իրենց քակներու կամ գրպաններու խորը պահել ինամով։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԵՐԱԴ. Երեւոյթներէն դատելով, Ռուսիա չուզեր յետաձգել Հերադի գրաւումն։ Ամէն պատրաստութիւնք կը կատարուին Քոմարոֆ զօրավարի հրամանաց ներքեւ, զօրքերն առաջին հրամանին Հերադի վրայ արձակելու համար։ Բանակցութիւնք կ'երկարաձգուին Բեգրսպուրկի դահլիճին կողմէ, և Պ. Կատադոնի նախարարութիւնն ևս կասկածի երթալով, կը պարտաւորի շարունակել իւր պատրաստութիւններ։ Աֆղանաց Էմիրն ևս հոս առած է, և ամէն ջանք կ'ընէ պաշտպանութեան վիճակի մէջ դնելու զՀերադ։ Թնդիր է թէ անգլիական բանակ մը պիտի երթա՞յ պաշտպանել զՀերադ։ Թէեւ կ'ըսուի թէ 15,000 ի մօտ ոգիան զօրք կան Հերադի մէջ, բայց Եւրոպական կարծիքն այն է թէ Ռուսք դիւրաւ կը տիրեն Հերադի եթէ միանգամայն Անգլիացիք չպաշտպանեն զայն։ Ինչպէս կ'երեւի, տակաւին հեռի ենք անգլոյ-ռուս ինդրոյն կարգադրութենէն։

ՌՈՒՄԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ. Ռոմէն Կոմէրէ կը ծանուցանէ թէ Պերլինի մէջ կատարուած Քոնկոյի դեսպանախորհրդին ռուս կառավարութեան լիազօր կոմս Քաբնիսդ Բեգրսպուրկ գացած է։ Մբտագրութիւն կայ ռուսական դիւանագիտական գործակալութիւն մը հաստատել ի Կարկադա, որպէս զի հետամուտ լինի տեղւոյն քաղաքական գործոց, որք այնչափ կարեւոր են Ռուսիոյ՝ անգլօ-ռուսական խնդրոց համար, մանաւանդ այժմ։ Կոմս Քաբնիսդ ամենէն յարմարաւոր կը դատուի սոյն պաշտօնի։

— Զարը Քոմարոֆի զօրավարին օգնական Զաբրժեվսկի գնդապետին ևս ոսկի պարգ սուր մը պարգեւեց «քաջութեան համար» վերտառութեամբ։

— Ռոսսէյ Կոմէրէ կը յայտարարէ թէ սուտ է այն լուր թէ Զիլէնոյ զօրապետ Տփղեսէ Լոնտոն պիտի երթայ, Միջին Ասիոյ սահմանաց կարգադրման համար։ Ռուս կառավարութիւնն երբեք չպիտի փոխէ այն ծրագիր որ յանձնուած էր Պ. Լբասարի, իւր դիւանագէտ-մասնագէտ Պատուիրակին ի Լոնտոն։

—Բեգրսպուրկի Զեմսվոն (Գաւառային ժողով) նկատելով որ կարող է հնտախտ ծագիլ, բժշկաց խումբ մը կազմած է, որք պարտաւոր են գաւառները ճանապարհորդել զանազան հաստատութեանց և ընդհանրապէս տեղւոյն առողջապահական պայմանները քննելու։ Այս նպատակաւ գործածուած դրամը Զեմսվոն պիտի հոգայ։ Մէն մի բժիշկ բացի ճանապարհի բոլոր ծախքերէն ամսական 120 բուպլի պիտի ստանայ։

— «Հերադը կարեւո՞ր է մեզ համար»։ կը հարցնէ Մոսկովսկիյա Վեդոմոսթի։ «Թէև գերմանական լրագիրներ նկարագրելով Հերադի սքանչելի դիրքն՝ հրաւէր կը կարդան Ռուսիոյ գրաւել այդ երկիր, սակայն այդ գրաւումն մեզ համար նոր դժբախտութիւն մը կը լինի. ըստ որում Ռուսիոյ աշխարհակալութեանց պատմութիւնը կը ցուցնէ թէ մեզ ի՞նչ հարուստ երկիր որ նուաճած ենք ցայժմ, նոցա համար ծախք ըրած ենք և երբեք եկամուտ ստացած չենք. այսպէս Կաւկասիա, Թուրքաստան, Ուսուրի Նահանգն. աշխարհակալութեանց արդիւնք են որ ցայժմ ծախք պահանջած են։ Հերադի գրաւումն ևս անշուշտ սոցա մեր երկրին պատճառած վնասին պէս վնաս մը պիտի ունենայ։»

—Տանձիկ կը հեռագրեն Էնդէբանպոռն Պեշ լրագրին թէ Ռուսերու և Բոլոնացիներու արտաքսումն արեւելեան Բրուսիայն՝ կը շարունակուի։ Վերջին օրերն ալ 60 ընտանեաց արտաքսման հրաման եղաւ։

Ռուսահպատակ Ռուսերու և Բոլոնացիներու այս արտաքսում մեծ յուզում պատճառած է Ռուսաց մամուլին մէջ։ Բոլոր լրագիրներ ընդարձակ յօդուածներ կը գրեն և կծու դիտողութիւններ կ'ընեն Բրուսիոյ կառավարութեան դէմ։ Մէն Բեգրսպուրկսկիյա Վեդոմոսթի կ'ըսէ թէ Բոլոնացիք իրենց ճարտարութեամբ առիթ տուած են իրենց արտաքսման։ Մրցման մէջ շատ ետ թողած են գերմանացի գործաւորները, որպէս զի Բրուսիոյ կառավարութիւնն իրենց համար եւս բանալ այնպիսի դպրոցներ, ուր բոլոնական լեզուն համահաւասար արտօնութիւն վայելէ պետական լեզուին հետ, և կը տարածեն բոլոնական գաղափարն, որով եւս քիչ հոգ չեն պատճառեր Բրուսիոյ։

—Ռուսիոյ հարուստ գործարանատերաք կ'աշխատին ռուսական ապրանքները Պարսկաստանի մէջ տարածել։ Վերջին օրերս այս նպատակաւ մի նոր կեդրոնատեղի ևս հաստատեցաւ Պարֆրուսի մէջ։

—Պերլինի ռուսական նոր դեսպան Շուվալով կոմսը մեկնեցաւ Բեգրսպուրկէ ամսոյս 3ին։ Նոյն ամսոյն 6ին երկար տեսութիւն մ'ունեցաւ և ճաշեց Պիզմարք իշխանի հետ։ Ապա Վիլհելմ կայսեր ներկայացաւ, թէեւ Ն. Կ. Վեհափառութիւն շատ այցելութիւն ընդունելու վիճակի մէջ չէր։ Կարեւորութիւն կը տրուի այս տեսակցութեանց։

—Մէն Բեգրսպուրկսկիյա Վեդոմոսթի կը ծանուցանէ թէ 1884ի վերջին վեց ամիսներու մէջ Պաքուէ արտադրուած է էրոֆ մինչեւ 5,500,000 փուտ, Նաֆթի մնացորդ 9,278,460 փուտ, հեղուկ նաֆթ 999,000 փուտ և ձիւթ 97,200 փուտ։ (Մէկ փուտ 13½ օխայ)։

—Ի Ռուսիա երկաթի, պողպատի, արոտրի, և երկաթէ ու պողպատէ շինուած իրեղէններու վրայ մաքսը պիտի աւելցուի։

—Ռուս լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Ռուսիոյ Շոգենաւային Ընկերութեան Զմիւռնիոյ գործակատարն տեղւոյն առեւտրական տուներու յանձնարարութեամբ Օսէսա դացած է՝ Մոսկուայի, Բեգրսպուրկի և Վարշաւիայի վաճառականաց հետ համաձայնութիւն գոյացնելու, որպէս զի այս վերջինք Ռուսիոյ առեւտրական յարաբերութիւններն աւելի ընդարձակեն Փոքր Ասիոյ նաւահանգիստներու հետ։

—Մեդիցինսկիյ Աբզորբենթ կը ծանուցանէ թէ Բեգրսպուրկի քաղաքային վարչութիւնն հնտախտի երեւման դէմ նախապուշական միջոցներու ձեռնարկած է։ Այս նպատակաւ քաղաքային խորհրդարանն որոշած է. Ա. 300 բուբլի ծախսել հնտախտաբանական և առողջաբանական հրապարակախօսութիւններու. Բ. 4,000 բուբլի հիւանդանոցներու մանրադիտակներու համար. Գ. 320 բուբլի վարձիչ հիւանդութեանց յատկութիւնը նկարագրելու տետրակաց համար. Դ. 6,000 բուբլի այլ և այլ ծախքերու համար։

—Մայիս 5ին Բեգրսպուրկի մէջ Բժշկական–Վիրաբուժական Ակադեմիայի 1860ին աւարտող բժիշկներն ընդհանուր ժողով մը կազմեցին իրենց 25 ամեայ գործունէութիւնը տօնելու։ Հանդէսը փառաւոր էր. ի յիշատակ այս տօնի յիշատակարան մը հրատարակեցին, ուր գրուած էին նոցա կենսագրութիւնք։

ՏՈՊՐՈՒՃԱ. Երկրագործութիւնը

—)(4)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԴԱՏԱՊԱՐՏԵԱԼԸ

Ի հարկէ Հայրապետ էֆէնտի տան մէջ կը խօսէր այս խնդրոյ վրայ Տրդատի հետ։ Իբր գործնական մարդ, նա որոշած էր «դուռը սպրդիկցնել», այսինքն ծախսերը թեթեւցնել։ Տունը իրենցն էր, այդ մասին հոգ չկար։ Ծառայները պէտք էր պակսեցնել, դաշնակի ուսուցիչը ճամբել։ Երկու տղոց համար մինչեւ սեպտեմբեր վարժարանի ծախքը կանխիկ վճարուած էր։ Այդ մասին ալ հոգ մը չ'ուներին։ Միւս զաւակը, որ Բարիզ էր, զայն ալ բերել տալու էր։ Հոգ չէ՛, ինչ սորվեցաւ կը բաւէր։ Թող դար հօրն օգնական լինէր, վաճառատան դրագիրը կը ճամբէին, նա անոր կը յաջորդէր։ Խնայողութիւնը կրկին կը լինէր։ Վերջապէս Հայրապետ էֆէնտի իւր ծախսերը էլ առ էլ կ'ելնէին։

Այս խօսակցութիւնը տեղի կ'ունենար դեկտ. 10ին, Հանսօնի անանկութենէն երկու օր վերջ։ Սաթինիկ արդէն գիտէր մեծ պատահարը, և մասամբ մը գոհ էր, որ ամուսնութեան վրայ ատեն մը խօսք չէր բացուեր։ Այն գիշեր մօրաքոյրն ըստ սովորութեան Սաթինիկի սենեակն եկաւ և սկսաւ տեղեկացնել նոա ամէն ինչ։

—Ա՛խ, աղջիկ, եկու սա բանը մի՛ ըներ։ մեղք է հարիւր։ Քերովբէ էֆէնտին կրնայ ամէն բան կարգին բերել։ Բայց անո՞ր ինչ ըսենք։ Թէ՛ աղջիկ չտանք և թէ՛ ըսենք որ մեղ աղէկութիւն ըրէ։ Չէ՛, ադ չըլար։

Այս խօսքերէն վերջ աւելացուց.

—Իրա՛ւ, նայէ՛, ամենէն պէտքինը մոռցայ. շատ պիտի ուրախանա։ Գիտե՞ս հայրդայս ուրբաթ պիտի գրէ եղբօրդ որ ինչ սորվեցաւ ձեռք կուտայ, ելլէ դայ. ի՞նչ ընէ մարդը, գրագիրը պիտի ճամբէ, տեղը ան պիտի դնէ։

Չէ՛, Սաթինիկ չուրախացաւ։ Սիրտը կը տոր կոտր եղաւ երբ իմացաւ թէ եղբայրը եւս պիտի բերուի, այն եղբայրը զոր այնքան կը սիրէր։ այն երիտասարդը որ մեծ ապագայ մը կը խոստանար, նա պիտի դար, ջանֆսխեալ և յուսաբեկ, պիտի նեռուէր խանի մը անկիւնը, հաշուեւեստներու վրայ մրելու։ Թէ իրենք փայլուն վիճակ մը չպիտի ունենային, այդ բնաւ Սաթինիկի փոյթը չէր։ Մինթէ միշտ փարթամ եղած էին։ Եւ յետոյ, դպրոցէն նոր ելած էր, ակաւին անմեղ էր և կը հաւատար որ երջանկութեան անհրաժեշտ պայմանը հարստութիւնը չէ։—Եւ սակայն սկսաւ խորհիլ եղբօրը վիճակին վրայ։

Կնոջ մը սրտին մէջ միշտ մեծ տեղ մը կը դրաւէ եղբօր սէրն։ Այդ սէրը բուռն զգացում մը չէ. հանդարտ, անոյշ, ջերմիկ զգացում մ'է։ Հեռաւորութիւնը, բացակայութիւնը, կարօտը չատ անձկալի ըրած էին Սաթինիկի համար իւր եղբայրն։ Երբ մեկնեցաւ մօրաքոյրը, Սաթինիկ ինկաւ թիկնաթոռի մը մէջ. տխուր տխուր կը մտածէր։ Մտօքը կը թռչէր ի Բարիզ, կը տեսներ եղբայրը ինկած կմախքներու և դիակներու վրայ, կ'աշխատէր լի յոյսերով և ուռանդեամբ, և ահա՛ յանկարծ խեղճ տղան մնաք բարով կ'ըսէր ամէն յուսոյ, ամէն ապագայի։ Քրտնք սիրտը լեցուած էր։ Ամէն քսան տարիք մարարոսութեան իրաւունք։ Սաթինիկ որ այնքան փափուկ զգացումներ ունէր, որոշեց զոհել ինքզինքն, զոհել իւր եղբօրը։ Մտաւ անկողին և երազեց միշտ եղբօրը վրայ։ Առաւօտուն կանուխ ելաւ, գնաց մօրաքրոջն ու իմացուց թէ՝ պատրաստ է ամուսնանալ Քերովբէ էֆէնտիին հետ։ Դիւրին է երեւակայել բարի կնոջ խնդութիւնը. գնաց ամիրայսպէս աւետեցմօրը և Հայրապետ էֆէնտիին. էֆէնտին արտաքուստ ոչինչ ըսաւ, բայց ի հարկէ սրտէն գոհ էր։ Իւր գործոց յաջող կարգադրութեան ամենամեծ արդիւնքը վերցուած էր։

—Աղէ՛կ, աղէ՛կ, կ'ըսէր ինքնին, և տուներն ելաւ գնաց գործին։

Ճամբան ինքնին կ'ըսէր.

—Արդէն գիտէի թէ ասանկ պիտի ըլլայ։ Երբ աղջիկը կը տեսնէ թէ հօրը գործը ադէկ չէ, հոս կ'առնէ թէ տունը մնալու վախ կայ, ուզած պարոնը չպիտի առնէ, տե՛ս, նայէ՛ այն ատեն աչքին ի՞նչպէս ալեւոր կ'երեւայ հօրը ցոյց տուած մարդը։—Է՛յ, աշխարհս ասանկ է։

Խե՛ղճ Սաթինիկ։

Հարսանեաց հանդէսը կատարուեցաւ 1881ի Ս. Սարգսին, փառաւոր հարսանիք որ մի քանի օրեր Բերայի, Գալաթա-Գիւղի և Օրթագիւղի ընդհանուր խօսակցութեանց առարկան էր։ Հարսանեաց օրեր ո՛րքան մայրեր նախանձալից էին Սաթինիկի բաղդին։ Եւ սակայն, դացէք վեր առէք անդամ մը այն ոսկի թելերն որ կ'աքօղեն հարսին երեսն, չէք տեսներ այն արցունքները որ կը կաթկթին անոր աչքերէն։ Այդ ոսկին դեռակ մ'է սրտի վշտերն ամրածածուկ պահելու, բայց ոչ մէկ դեռակ որքան ալ անճանաչ ընէ դէմքը, կարող է զնա փոխել։

Զենք ուզեր Սաթինիկի հետ մնալ իւր նոր տան մէջ և քայլ առ քայլ հետեւիլ իւր ընտանեկան կենաց եղերերգութեան։ Հարբերեց խեղճը երկու տարիներ, բայց սակայն հասաւ վայրկեան մը ուր համբերութիւնն ալ սահման մը ունեցաւ։ Եկաւ ժամանակ մը յորում այլ ևս անհնարին էր իրեն կենակցիլ ամուսնոյն հետ։ Օր մը, 1885 թուականի սկիզբներն, եկաւ ծնողաց տունն և չվերադարձաւ այլ ևս։

Է.

Անցան չաթաթներ և Սաթինիկ օր ըստ օրէ կ'ընդարնէր իւր վիճակին ծանրութիւնը։ Որքան սուր աչքերով ալ հայէր հեռուն, չատ հեռուն, միշտ միևնոյն հորիզոնը կը տեսնէր պարզուած իւր աչքերուն առաջ. ճանճրոյթ։—Այո՛, հայրը լաւ վիճակի մէջ էր։ Խնայողութեան և ոչ իսկ փորձ մը եղած էր։ Տակաւին երկու տարիներ և ահա՛ եղբայրը աւարտելով ուսման ընթացքը կը վերադառնար Պոլիս։ գեղանիծաղ ապագայ մը կ'սպասէր նոա։ Եւ սակայն ո՛չ ոք իւր շուրջը կ'ուզէր յայտնի ընել թէ այդ ամէնն իրեն պարտական են։ Ո՛չ մէկ դէմքի վրայ երախտագիտութեան թեթեւ նշոյլ մը կ'երեւէր իրեն համար։ Երախտապարտ լինել իրեն։ Ծիծաղելի մոռացութիւն։ Ո՛չ, այդ անձնուէր զոհը իւր մեղապարտ առանձնացեալ կեանքով պէտք էր ապրէր, ի՞նչպէս չար օրինակ հանդիսանալ այլոց։ Յուսալ թէ սէրը նոր կեանք մը տայ իրեն, բայց ո՞չ ապաքէն օրէնքներն անողոքելի են, ընկերական սովորոյթք անողոք։ Ո՛չ, նոր կեանքի հրապոյրն իրեն համար չէր, ապա թէ ոչ դատապարտեալ մ'էր ընկերութենէ, դատապարտեալ եկեղեցիէ։

Եւ սակայն հազիւ տասն և ինը տարեկան էր։

Տխրութիւնը, հոգեկան դառնութեանց այդ միակ ափսանքն իւր աչքերուն մէջն էր։ Շատ անգամ իրիկնամուտն կ'երթար իւր եղբօրը Տրդատի հետ Բերա ընդարձակ դաշտը, քիչ մը մաքուր օդ շնչելու։ Որչափ կը տիրէր այդ ընդարձակ դաշտը երբ արեւն ա՛լ քրքմադոյն կը ներկէր դէմքերն ու բնութիւնը։ Սաթինիկ կը խորասուզուէր մտախոհութեանց մէջ, կը խորհէր, կը տխրէր ու կը վերանար։

Ը.

1883ի աշնան վերջերը Հայրապետ էֆէնտիի դրացի եկաւ վերին Վասիրէ ընտանիք մը։ Իրիկ մարդ մը, կին մը, աղջիկ մը և երիտասարդ մը կը կազմէին այդ ընտանիքն։ Երիտասարդին հետ ծանօթացանք Աղգանուէր Հայուհեաց պարահանդիսին դիշերն։ Դա ինքն Արամն էր։ Իւր հայրը մեռած էր մի քանի ամիսներ առաջ, ինքը մնացած էր մօրը և քրոջը հետ միայնակ։ Հօրեղբայրներն արդէն իրենց հետ էր։ Ծերունին հարկ տեսաւ Բերա հաստատուիլ։ Առեւտուրի մէջ Արամի հօրեղբայրը ծանօթ էր Հայրապետ էֆէնտիի։ Ընտանեկան յարաբերութիւնները շուտով սկսան։ Շատ դիշերներ միասին կ'անցընէին, մանաւանդ երբ Հայրապետ էֆէնտի և Արամի հօրեղբայրը տունը չէին մնար։ Արամ քիչ դուրս կ'ելնէր։ Քան երկու տարեկան երիտասարդ մ'էր որ կ'ուսանէր օրէնգիտութիւն, դիւանագիտական ասպարէզին մէջ մտնելու համար։ Հօրմէն բաւական ժառանգութիւն կար, որով ո՛չ մէկ դրամական նեղութեան մէջ էին։ Արամ կորովի սիրուն երիտասարդ մ'էր, խարտեաշ մազերով։ լաւ կրթութիւն ստացած էր։ շուտ ընտանեցաւ Սաթինիկի հետ։

Մարդկային բնութիւնը կը սիրէ հակադրութիւնը. խարտեաշը սեւին կը յարի, ջղուտը կ'ախորժի գիրուկէն ու փափուկէն և սակայն բարոյական կեանքի մէջ չենք կարծեր որ բարիները չատ գտուանք զգան չարերու համար և ոչ ալ կիրթ ճաշակներն փափագին բիրտ անձնաւորութեանց ընկերակցութիւնը. այդ անկարելի է։ Կրնանք ըսել թէ Սաթինիկ և Արամ զիրար քաշելու յատկութիւններն ունէին. մին խարտեաշ էր, միւսը սեւ. մին կորովի, միւսը փափուկ։ իսկ երկուքը միասին իրենց միութեան կէսը կը գտնէին իրենց ստացած խնամեալ կրթութեան մէջ. այդ կրթութիւնն իրենց հոգեկան կապն էր։

(Շարունակելի) Ա. ԱՐՓԻԱՐԵԱՆ

մեծ վտանգի մէջ է ի Տոպրուճա։ Մարբախներու ամպեր կը ծածկեն դաշտերը։ Զօրախմբեր հասարակութեան հետ միացած են զանոնք ջնջելու համար։ Մայիսի առջի շաբթուն մէջ ե. բեւցած են, և մինչեւ որ տեղը արդէն կանանչ բան չեն թողած։ Արեւելակն իսկ խաւարած է ոյհմը։ Ռումանիոյ նախարարապետ Պ. Պրադիանօ ինք վազեց գնաց Տոպրուճա, օգնութիւն հասցնելու, և ջնջման գործողութեանց ոյժ տալու համար։

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԴԻ. Նիւ-Եորքէ կը հեռագրուի առ Թայմս. Նիւ-Եորքի Պանքաներուն մէջ մեծ քանակութեամբ գրամագլխոյ մը պարապ կենալն ուշադրութիւն կը գրաւէ, զի նշան մ'է թէ վաճառականութիւն և գործ կը նուազին։ Վերջին շաբաթ օր Նիւեորքի Պանքաներն ունէին 57 միլիոն տոլարի աւելորդ պահեստ մը, մինչ անցեալ տարի նոյն ժամանակ 3 միլիոն տոլարէ աւելի չի կար։ Նոյն Պանքաներ հիմա 50 միլիոն տոլար աւելի ստացած են հասարակութենէն՝ պահելու համար, մինչ Պանքաներուն փոխատուութիւնները նուազած են 25 միլիոն տոլար, և այսպէս Պանքաներու արկղերուն մէջ գտնուող մետաղեայ դրամին քանակութիւնը կրկնապատիկէն աւելի է այժմ։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԳ

«Արեւելք»ի և «Մասիսի» բաժանորդներէն անոնցմէ որ կը բնակին այն գաւառներուն դոյծակալ չունինք եւ որք՝ հակառակ քանիցս եղած ազգարարութեանց՝ տակաւին չեն վճարած բաժանորդագրութեանց հաշուէն իրենց ունեցած պարտքը, կը խնդրուի որ հաճին վճարել գայնս մինչեւ յառաջիկայ յուլիսի 1, եթէ կը փափաքին որ չարուն նակենք իրենց թերթերու առաքումն։

ԱԶԳՈՅՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կը լսենք թէ Ս. Պատրիարք Հայրը մտադիր է դեսպանաց փոխադարձ այցելութեան երթալ շաբթուս մէջ։

Ըստ որոշման Ս. Պատրիարք Հօր, Ազգ. երեսփոխանական ժողովոյ բացման նիստն, որ տեղի պիտի ունենար այս ուրբաթ, մայիս 24ի ուրբաթ աւուր թողուած է։

Ս. Պատրիարք Հայրն հարկ դատած է այս յետաձգումն, որպէսզի մինչեւ այն օր կատարուին Կ. Պոլսոյ ազգային թաղերու երեսփոխանական ընտրութիւնք և աւարտի վերջին նստաշրջանի մինչեւ փակման նստի ատենադրութեանց տպագրութիւնն։

Ռուսիոյ դեսպանատան թարգման Աբեթիկ էֆէնտի Նէվրուզեան երէկ այցելութեան գնաց Ս. Պատրիարք Հօր։

Ինչպէս որ արդէն ծանուցած ենք, վաղը պիտի կատարուի եկեղեցական երեսփոխանաց ընտրութիւնն Ազգ. Պատրիարքարանին մէջ։ Այս քուէարկութեան համար պատրաստուած ցուցակներէն տեսնուած է որ մայրաքաղաքիս մէջ՝ բացի Ս. Պատրիարքէ, կը գտնուին տասն եպիսկոպոսք, քսան երկու վարդապետք և հարիւր եռասուն քահանայք (սնիկ և պանդուխտ)։ Բաղդատմամբ ուրիշ տարիներու, քահանայից թիւն այս տարի յոյժ նուազած է և վերոյիշեալ հարիւր երեսուն քահանայից թուոյն մէջ պանդուխտք մեծ տեղ մը կը բռնեն։

Հետեւեալը մեզ ղրկուած է հրատարակելու խնդրանօք։

Նիկոմիդիա 6 մայիս 1885

Եվրոպական Ցանձնաժողովոյ աշխատութիւնն հրատարակելու առթիւ ազգային տարբն հաւաքելու կանոնագրին հիմնական կէտերն ալ նշանակած էիք Աբեւելքի մէջ։ Փափաքելի էր դիտնալ սակայն թէ այն ազգային անհատք, որ բացակայ կը գտնուին տարիներով իրենց բնավայրէն և ժամանակ մը այս կամ այն դաւառը կը մնան, նոյն գաւառի ազգային տրոց պիտի մասնակցին թէ իրենց բնիկ հայրենեաց։ Կը հարցնեմ թէ արդարև օրինաւորն այն չէ՞ որ դաւառներու մէջ ալ ազգային տարբը յատուկ պաշտօնական ընտրագիրներով հաւաքուի, և ով որ առ ժամանակ մը բնական դաւառին վաւերական վճարագիրն ունենայ ի ձեռին՝ պարտական չհամարուի ազգային արկեղ իր բուն հայրենեաց, որքան տարի որ անտի բացակայ մնայ։

Կանոնագրի մանրամասնութեանց ոչ այս հարցման պատասխանը բնական է որ կենայ, բայց անցեալ տարի կանոնագրին ամբողջ հրատարակութիւնը լրագրաց մէջ տեսանք, այս հարցմանս պատասխանը չկար։ Սակայն գիտնալ պէտք է որ ինչպէս պաշտօնով և գործով տեղափոխումներն արդելու կարելի չէ, նոյնպէս ալ ազգային յարաբերութեանց տեղաշրջումները պարտաց և իրաւանց վրայ տարբերութիւն չբերելը կարելի բան չէ։ Կը փափաքէի որ կանոնագրին վերջին նոր փոփոխման ժամանակ իրաւանց այս պարագայն նկատողութեան առնուած ըլլար։

Տ«ոբ. Գ. Ճերբաշեան

Կը ծանուցուի մեզ թէ Պէշիքթաշի Մաքրուշեան ընկերութեան ընդհանուր ժողովն գումարուելով այս կիրակի օր Ղալաթիոյ Ազգ. Մատենադարանին մէջ, առենապետութեամբ Արշակ Յակոբ էֆէնտիի, իւր անդամոց միոյն կողմէ ներկայացեալ նոր կանոնագրին սկզբամբ ընդուներ և Ցանձնախումբ մը կարգեր է, հրահանգ տալով նմա քննել յիշեալ կանոնագրին և միանգամայն նախագիծ Գործադիր ժողովոյ համարն առնելով, տեղեկագրել ժողովին։

Ռուսոսմէրէն ցաւօք կը ծանուցանեն մեզ թէ անցեալ հինգշաբթի երեկոյ վաղանցիկ էանդ Մեծ. Կարապետ էֆէնտի Բանիկեան։ Հանգուցեալն իւր ազգասիրութեամբ, հեզահամբոյր բնաւորութեամբ և իւր վարած բարձր պաշտօնով ամենուն սէրն ու համակրանքն առ ինքն էր ձգած Ռուսոսմէրի մէջ։ Յուղարկաւորութեան հանդէսը կատարուեր է շքեղ կերպիւ։ Ս Յովհաննէս վարժարանը փակ մնացեր է նոյն օր ի նշան սգոյ։

ՎԻՊԱԿ. — Երեկի Ազգ. լրոց մէջ, «Մարգուանի առաջնորդ Տ. Յովհաննէս վարդապետ» ըսուած է, փոխանակ «արքեպիսկոպոս»։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Անգլիոյ Թագաւորն Ծանդեան 66ոդ տարեդարձին առթիւ Վեհ. Սուլթանը շնորհաւորական հեռագիր մ'ուղղած էր Ն. Վեհափառութեան։

Վիքթորիա Թագուհին հեռագրապատասխանած է թէ յոյժ զգածուած է Վեհ. Սուլթանին այս փոխուկ հոգածութենէն որոյ համար ջերմ շնորհակալիք կը յայտնէ։

Ռուիկանութեան նախարար Բեամիլ պէյ ներքին գործոց նախարար Բարձր. Էմէհէմ փաշայի քով երթալով երէկ, ինչ ինչ հրահանգներ ստացաւ։

Աւարիական դեսպան Պ. Քալիչէ երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին և արտաքին գործոց նախարար Ասիմ փաշայի հետ։

Սամսի բնակիչք հեռագրաւ շնորհաւորական Ալէքսանդր Դարթիէատրի փաշայի ընտրութիւնն։ Նորընտիր կուսակալը քանի մ'օրէն պատգամաւորաց հետ պիտի մեկնի մայրաքաղաքէս յիւր պաշտօնատեղին։

Թէպէտեւ երեկ իրիկուն լուր մը տարածուեցաւ թէ Ալէքսանդր Քարթիէատրի փաշա Սամսոնի կղզւոյն գուսակալութեան պաշտօնէն հրաժարական տուած է, բայց այս լուր նուազութեան կը կարօտի։

Գերմանական դեսպանատան Ս. թարգման Պ. Թէսթա որ իւր կառավարութեան կողմէ Մարօքի դեսպան ընտրուած է, նախընթաց օրը Բ. Դուռը երթալով իւր հրաժեշտի ողջոյները մատոյց արտաքին գործոց նախարար Ասիմ փաշային, խորհրդական Ֆախրի պէյին և այլ բարձրաստիճան պաշտօնատարաց։

Դարատաղի Նիքոլա իշխանը պատասխանելով Վեհ. Սուլթանի հեռագրին, որով Ն. Կ. Վեհափառութիւնը ցաւակցութիւն յայտնած էր Իշխանին կրասերագոյն դստեր Միլենա իշխանուհւոյն մահուան համար, շնորհակալութիւն յայտնելէ յետոյ կը յարէ թէ Վեհ. Սուլթանի այդ հեռագիրն և յարգանքն մեծ մխիթարութիւն մ'եղած են իւր վշտացեալ դերդաստանին համար։

Եվրոպական նախարարութեան խորհրդական Վէթենտորֆ պէյ իւր վերջին հիւանդութենէն ապաքինած լինելով, յառաջիկայ շաբաթ օր Դերմանիա կ'ուղեւորի արձակուրդով։

Էյոբէյս կ'իմանայ թէ Բէյժի փարչութիւնը տասն հազար ոսկւոյ գնած է հանգուցեալ Բէուֆ փաշայի ապարանքը, Պոլիս, Պարսից դեսպանատուն դէմ։ Այս ապարանք՝ որ Պոլսոյ դեղեցկագոյն շէնքերէն մին է, Բէյժի անօրէնութեան կեդրոնատեղին պիտի լինի։

Օսմ. Կայս. Պանքայի Լոնդրայի ճիւղին անդամ Պ. Ռոսթերֆիլտ և Օսմ. Հանրային Պարտուց վարչութեան նախագահ Պ. Վինսէնդ Բայերտա երէկ մեկնեցան մայրաքաղաքէս Վառնայի ճանրով։

Փիլիպէի Պուլղար թերթերը կը ծանուցանեն թէ գաւառական ժողովոյ մնայուն ցանձնախումբն 5000 ղրուշի իջուցեր է Արեւելեան Ռումէլիի կառավարութեան Մնուտկէն Հալասի հեռագրական գործակալութեան յատկացեալ տարեկան 32,000 ղրուշի գումարն։

Սաղոնի մանաւոր ազգութիւնքէ կ'իմանայ թէ Պէնկազիի գաւառին նախագահ կուսակալ Հանի Բէշիա փաշա վերտին այդ պաշտօնին կոչուեր է։

Սպարապետ Ղազի Օսման փաշայի հրամանաւ, հեռագրել գնացող զօրականք նախընթաց օրը տեսական հեռագրի երկրորդ փորձ մ'ալ կատարեցին ի ներկայութեան Ն. Բարձրութեան։ Այս զօրականաց մէկ մասը կեցած էր Քիւշիւք Զամլըճայի բարձանց վրայ և մէկ մասն Սպարապետի Դուռը։

Այս կերպով առաջինք շնորհաւորական հեռագիր մ'ուղղեցին որ «Փոդիշահք ջէ Եաշ» բառերով կ'սկսէր։

Եվրոպական նախարար Մ'ինիր փաշայի եղբայրը՝ Բէուֆ պէյ, որ մայրաքաղաքի մէջ պաշտօն ունէր, կաթուածահար մեռաւ։

Ներքին գործոց նախարարութիւնը շրջաբերականաւ մը պատուիրեց գաւառաց կուսակալներուն որպէսզի յիշեալ ժողովներն այդ կարգի ամբաստանելոց համար ի գործ դնեն եղեռնական Օրինագրքի «օրինաղանցութեան» գլխոյ տրամադրութիւններն։

Վիրաբաժական և դեղագործութեան վարժարանէն այս տարի վկայականաւ ելնող աշակերտաց թիւն է 26, որոց 14ը վիրաբոյժ և 12ը դեղագործ։

Ռուսիոյ կայսեր կողմէ անցեալներն եղած հրամանագրի մ'առթիւ որ Կորշնեթոսի չամիչներուն առանց մաքսի Ռուսիոյ հողը մտնելը կարտօնէր, թուրք լրագիրք ձեռնհաս իշխանութեան ուշադրութիւնն հրաւիրած էին այն վնասուց վրայ որք կրնան յառաջ գալ եթէ Թուրքիոյ գաւառաց նմանօրինակ արտադրութիւնք եւս միևնոյն ազատութիւնը չվայելեն։

Առեւտրական Սենեկի պաշտօնական թերթի վերջին թիւոյն մէջ կը կարդանք այժմ թէ անուղղակի որոց վերատեսչութիւնք լուրջ նկատողութեան առնելով այս պարագայն և յենլով այն իրաւանց վրայ զոր ունի Թուրքիա՝ Ռուսիոյ հետ իւր կնքած դաշնագրաց զօրութեամբ ամենէն նպաստաւորեալ ազգաց կարգը դասուելու, արտաքին գործոց նախարարութեան դիմած է այս մասին տեղեկութիւններ ստանալու համար։

Բեռլսպուրգի օսմանեան դեսպան Շեարիք փաշայի մէկ տեղեկագրոյն հաստատմամբ, վերոյիշեալ մաքսատրոց ազատութիւնն ընդհանուր անօրինութիւն մ'է որ կը պատկանի ոչ միայն Կորընթոսի չամիչներուն, այլ և նոյն անուամբ ճանչցուած համանման բոլոր չամիչներուն, որ երկրի արտադրութիւն ալ լինին։

Ծպադրական վերատեսչութիւնը պաշտօնական գրով մը կ'ազդարարէ Ֆոր դէ Ռոֆոր լրագրոյն թէ արդիւնալ յօդուած մը հրատարակած լինելով, այս տեսակ զանգատութիւն մը եթէ կրկնէ, յիշեալ թերթը պիտի դադրի։

Ֆոր՝ հրատարակելով սոյն պաշտօնական ազդը, կը յարէ թէ թերիմացութիւն մը լիներու է, քան որում ինք որ և է արդիւնալ յօդուած չէ հրատարակած։

Աւստրօ-թրքական առեւտրական դաշնագրի քննութեան համար կարգեալ խառն Ցանձնախումբն իւր առաջին նստին մէջ՝ որ դումարեցաւ ի Բ. Դուռն, ուսարտեց առաջին ինն յօդուածոց վիճաբանութիւնն։

Ցանձնախումբն երկուշաբթի օրը նոր նիստ մ'քննելով, շարունակեց իւր վիճաբանութիւններն յայորդ յօդուածոց վրայ։ Այս կերպով կը յուսացուի որ դաշնագրին վերջնական ընդունելութիւնը չպիտի յապաղի։

Օսմ. Հանրային պարտուց վարչութեան հաստատուելէն ի վեր, թողեալ հասութից (մեկ անուղղակի տրոց) ամենօրէութեան գրասենեակները մնացած էին Պոլսոյ մեծ մաքսատան մէջ։ Սակայն նկատելով որ յիշեալ վարչութիւնն ու անօրէնութիւնն անընդհատ յարաբերութեան մէջ են միմեանց հետ, հարկ դատուեցաւ ըստ կարելւոյն մերձաւոր վայրերու մէջ հաստատել զանոնք, ուստի այս նպատակաւ վարչութիւնը Սիրքէճի-Իսկէլէսիի մօտ Համիտկէ փողոցին մէջ նոր շէնք մը վարձեց ուր փոխադրուեցան իւր գրասենեակներ։

Այս նոր շէնքի բացման հանդէսը մեծ շքով կատարուեցաւ այս շաբաթ օր, ի ներկայութեան մեծ բազմութեան և բազում պաշտօնական անձանց։

Ափիոնի վրայ դրծուած խարդախութիւններն արգիլելու միջոցներն ուսումնասիրելու պաշտօնով Առեւտրական նախարարութեան կողմէ կարգեալ Ցանձնախումբն իւր աշխատութիւններն աւարտելով, յիշեալ նախարարութեան մատուցած է իւր տեղեկագիր՝ որով կ'առաջարկէ որ տեղական իշխանութեանց կողմէ յատկապէս կարգեալ մասնագէտ պաշտօնեից ձեռամբ քննուին ափիոններն և կեղծ ճանչցուածները գրաւուին։

Նախարարութիւնն ալ Առեւտրական Սենեկի կարծիքն հարցուցած է սա կէտին վրայ թէ այդ քննիչներն՝ ափիոնի մշակուած վայրերն կարգելու է թէ ոչ՝ այն նաւահանգիստներու մէջ ուստից նաւ կը դրուին օտար երկիրներ ղրկուելու համար։

Կըսուի թէ Զ. Շրջանակի թաղապետութեան նախագահ Պլաք պէյ ամսականին վրայ եղած յաւելումն 3500 ղրշ. է, հետեւաբար Ն. Վեհափառութեան ամսականն այժմ 7500 ղրշ. է այժմ։

Արեւելեան Ռումէլիի գործոց նկատմամբ Փիլիպէէն հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հաղորդեն Ֆոր դէ Ռոֆոր։

Մեծ ջանքեր կը լինին այստեղ արգիլելու համար Իսլամներն որ Ռ. Դրան չգիտեն պաշտպանութիւն և ապահովութիւն խնդրելու հարար։ Կը հաւաստեն թէ կուսակալը Միւֆթին կոչելով յանձնարարած է որ հրաժարի այդ տեսակ ձեռնարկներէ, որք Իսլամաց համար վնասակար կրնան լինել։ միանգամայն պաշտօնեներ և պատուանշաներ խոստացած է ուրիշ ազդեցիկ Իսլամաց, եթէ յաջողին արգելել իրենց կրօնակից բարբարներն։ Միւս կողմէ, դատական տնօրէն Պ. Պօպչէֆ հրամայած է իւր իրաւասութեան ներքեւ գտնուող Իսլամ պաշտօնատարաց, որպէս զի թոյլ չտան իրենց կրօնակից աղերսագիր ուղղել առ Բ. Դուռն։ Պ. Պօպչէֆ խմանալով նաև թէ Իսլամք կը պատրաստուին օսմանեան դրօշներով զարդարել իրենց տունները Վեհ. Սուլթանի ծննդեան տարեդարձի օրը, խորհուրդ տուաւ անոնց որ ետ կենան այս տեսակ ցոյցերէ որք չեն վայելեր Իսլամաց, քան որում դրօշակ պարզելը քրիստոնէական սովորութիւն մ'է։ Իսլամք, ըսած է նա, ազատ են այդ հանդէսը տօնել լուսաւորութիւններ ընելով և թրքերէն լեղուաւ ուղղածնուն չափ խոշոր տառերով շնորհաւորական արձանագրութիւններ ընելով։

Վերջին ժամանակներս Ադրիանուպոլսոյ մէջ ափիոնի մշակութեան փորձեր կատարուելով, կատարելապէս յաջողած են։ Գաւառին կուսակալն ուզելով քաջալերել այս մշակութիւնն, որ կրնայ արտածութեան ազբիւր մը լինել երկրագործ գաւառն համար, Կայսհրաման խնդրած և ստացած է որով ափիոնի մշակութիւնն երեք տարի ազատ պիտի լինի տասանորդի և այլ տուրքերէ։

Հետեւաբար Ադրիանուպոլսոյ շրջակայ գաւառակաց կառավարիչք հրահանգ ստացած են ծանուցանել զայս երկրագործ գաւառն և յանձնարարել անոնց որ ափիոնի մշակութիւն յառաջ տանին։

Երէկ Թէրճիմանի Հէբդէբդի տպարանին մէջ հրդեհ ծագեցաւ, բայց անմիջական օգնութեանց շնորհիւ շուտով առաջն առնուեցաւ։ Լրագրաց վրայի գծագիրներ պատրաստող պաշտօնեայն գործի մը համար իւր սենեկէն դուրս եկած միջոցին կոնթեղն պայթելով՝ գրասեղանը, թղթերն ու վարագոյրները բռնկած էին։

Թուրք լրագրաց մէջ հրատարակեալ պաշտօնական ազդ մը կը ծանուցանէ թէ անցեալներս Մուսանիայի գաւառապետն Վէդիր Զիֆիթիկի կոչուած տեղը քանի մը հովիւները ողջ ողջ այրող սճրագործներէն հինգը ձերբակալուած են, և մին փախստական լինելով կը խուզարկուի։

Դարդանէլի Պիգա գաւառակն՝ որ վերջին պատերազմէն առաջ 10,000 բնակիչ միայն ունէր, այժմ դրեթէ 60,000 բնակիչ կը հաշուէ իր մէջ։ ասանք գաղթականներ են, որք մեծապէս նպաստած են տեղական առեւտրոյ և երկրագործութեան զարգացման։

Մաքսատան վերատեսչութեան ուղեալ բարձրագոյն հրաման մը կը պատուիրէ, որ ի հարկին յիշեալ վարչութեան ծառայութեան մէջ առնուելիք պաշտօնատարք ընտրուին Հանրային Պարտուց վարչութեան այն պաշտօնատարներէն, որք ծխախոտի Բէյժիի հաստատմամբ անգործ մնացած են։ Այլ որովհետեւ ասոնց թիւը խիստ շատ է, ընտրութիւնք կը կատարուին վիճակաւ քուէարկութեամբ։

Թուրքիոյ մէջ ադգեղ գործութեան մշակութիւնը բարւոքելու և տեղական գինիներու սպառումն բազմապատկելու միջոցները խորհելու պաշտօնով առեւտրական նախարարութեան կողմէ կազմեալ Ցանձնախումբն իւր տեղեկագիրն աւարտելով, մատուցեր է յիշեալ նախարարութեան։

Ցանձնախումբը կեզրակացնէ մեծաւ մասամբ ընդունիլ Կ. Պոլսոյ Առեւտրական Սենեկի կողմէ առաջարկեալ միջոցները։

Անգլիոյ դեսպանն իւր բնակութիւնը Թարապիոյ ամարանոցը կը փոխադրէ այսօր։

Բաբերդի կուսակալ Հասան պէյ այս օրերս մեկնած է իւր պաշտօնատեղիէն քննական պտոյտ մ'ընելու համար Մատէնի, Արաբկիրու և Ակնայ կողմերը։

Ադրիանուպոլսէն կը գրեն թէ կայսերական բանակի երկու զօրագունդք այն է Տիմոթեաբայի և Քըրք-Քիլիսէի զօրագունդերն, 8 օր առաջ հրման ստացեր են դէպ ի Արեւելեան Ռումէլիի սահմանագլուխն երթալ և միանալ Մուսթաֆա-Փաշա գունդերուն։ Կը հաշուի թէ 8000 զօրք համախմբուած են այժմ յիշեալ տեղն։

Յայտնի է թէ մաքսային կանոնաց համաձայն, վեցամսեայ պայմանաժամ մը կը տուի այն ապրանաց, որք Թուրքիոյ գաւառներէն Կ. Պոլիս կը հասնին օտար երկիրներ ղրկուելու համար և զորս մէկ նաւահանգիստէ ուրիշ նաւահանգիստ ղրկելու հարկին մէջ կը գտնուին վաճառականք այդ ապրանաց ինչ ինչ նորոգութեանց համար կամ այլ օր ուրեւէ պատճառով։

Պաշտօնական ազդ մը կը ծանուցանէ այժմ թէ, կայսերական նոր հրամանի մը համաձայն, սոյն վեց ամսոյ պայմանաժամը մէկ տարուան վերածուած է, քանի մը տեսակ ապրանաց համար, ինչպէս են՝ ամեն տեսակ արեւելեան գորգեր, տօսախի փայտառասանք, վարդի հիւթ, պղնձեայ տախտակներ և ֆոտոգրաֆ ու ղարեք կոչուած նիթերը։

Թէրճիմանը Հէբդէբդի մէջ կը կարդանք.

«Գրիգոր էֆ. Կէօչէեան, մեր երեւելի պատկերահանաց մին, ժամանակէ մ'ի վեր ձեռնարկած էր պատկերաց հաւաքածոյ մը պատրաստել, զանոնք վիմագրութեամբ ի լոյս ածելու համար։

Այդ պատկերաց մէջ, որք դասակարգուած են, կը գտնուին հռչակաւոր մուրացկիներու, մանրավաճառներու, ապրանապատներու, երաժիշտներու ևն. ևն. անձանց դիմանկերն։

«Գրիգոր էֆէնտի ուր որ տեսնէ գծագրելու արժանի դէմք մը, անմիջապէս կը նկարէ զայն, ճոխացնելու համար իւր հաւաքածոյն։ Անցեալները տեսանք զինքը կամուրջի վրայ, ուր կանգ առած կը գծէր աշաղուրկ արապ մուրացկին որ կամուրջին վրայ կը գտնուի միշտ։

Երկուշաբթի օրը Եօրկի եւ Միխալ անուն երկու հռչակաւոր գողեր ձերբակալուեցան որք քանիցս աքսորուած էին մայրաքաղաքէս։ Ասոնք ձերբակալուած տեղն ալ ուղեցին զէնքով դիմադրել ոստիկանաց, բայց վերջինք յաղթանակեցին։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Մեր երեկի թուով Անթ'բի Քանե'լու սորագրութեամբ հրատարակեալ նամակի յունարէն բնագիրն հրատարակուած է նաև Նեոլոգոսի մէջ։

Նամակագիրն այսու կուզէ յոյն մամոյ միջոցաւ եւս իւր շնորհակալիքն յայտնել առ Տոքթ. Պապաեան էֆէնտի։

ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

Վաճառականութեան և դրամատնոյ ճշգրիտ տեղեկութիւններ մատակարարելու նպատակաւ, Իմբէբ էֆէնտի գործակալութիւնն երկու տարիէ ի վեր ձեռնարկած է յայտագրի մը հրատարակութեան, որ կը պարունակէ միջազգային և օտար թղթատարութեանց երթեւեկութիւնն։ Այդ յայտագիր, որ ամեն չաբաթ կը տպուի, եւս քան զեւս կը գնահատուի առեւտրական հրատարակին վրայ։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱՇԽԱՆՍ ՀՆԳԱՍ

Այս առաւ

ՊԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ

Լոնտոն, 26 մայիս.

Տէյլի Նիւզ կ'գրէ նախարարութեան ընթացքը՝ Պերլին ղրկելուն համար զրոյց Ռոզպերի, որ Պալմրը իշխանին հետ պիտի բանակցի համաձայնութեան մը համար, քանի որ Անգլիա չի կրնար վստահիլ ո՛չ Ֆրանսայի ո՛չ ալ Ռուսիոյ բարեկամութեան։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 15 Մայիս

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆՑԱԿԱՐՈՅ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ պանքայի)	.....	110 7/8
3 » » » (վճարելի)	.....	110 1/2
3 » Բարիզի » (պանքայի)	.....	22 80
» » » (վճարելի)	.....	22 87 1/2

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՅ

Օսմանեան Քօնսոլիտ

		Դահեկան
Երեկ երեկոյ գոց.	(Մեաց. Դ. Սէտ	17 26
Պօրսային գոցուելէն վերջը	»	17 26
Բերպայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	17 24
Բարձրագոյն գին	»	17 25
Նուազագոյն »	»	17 24
Կէս օրին		17 24
Փոխառութիւն 1858)	Ա. Սէտ	Գ. Կ. Ա. Ո. 32 10
» 1862)		
» 1860)		
» 1863)	Բ. »	Գ. Կ. » » 18 10
» 1872)		
» 1865)		
» 1869)	Գ. »	Գ. Ի. Ը. 17 24
» 1873)		

ԻՒՆԻՓԻԷ ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ

Երեկ իրիկուն գոցուեցաւ	.....	70 27 1/2
Այս առաւ. բացուեցաւ Գ. Կ.	.....	70 27 1/2
Կէս օրին	.....	70 25

ԲԱԺԵՆՏՈՒՄՔ

Օսմանեան Յէնէրալ	.....	Գ. Կ.	Ա.Գ.Լ.Ը.	3 42
Քրէտիթ Յէնէրալ	.....	» »	Օ.Ա. »	6 35
Պանք տը Գոնս	.....	» »	» »	5 —
Ը.ա. Շանժ է վայէօր	.....	» »	» »	3 30
Թրամուէյ	.....	» »	»	270

Լոնդրի երկաթուղի	ֆր.	43
Օսլիկանիան տոմս Բրիօրիթե	»	—
Բանկեթուղթ Լաւրիսմի	»	64

Ընթացք դրամոց

Օսմանեան ոսկի	դրշ.	100
20 ֆրանկնոց	»	87 34
Անգլիական ոսկի	»	110 25
Բալ. Իմբերիալ	»	90 10
Գրմիզ	»	51 15
Ռուսլի թղթադրամ	»	9 04
» արծաթ	»	89 30
Ֆիորին	»	8 35
Մէջ. արծ. (տարբ.)	»	108 02
Վեցնոց	»	102 35
Լինգնոց	»	102 25
Մեքսիկք	»	98 30
Գրնէ	»	—
Թղթադրամ	»	--

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊԱՐՍ

Լոնտոն, 23 Մայիս, ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քօնսոլիտ	99 1/2
Օսմ. » Սերի Դ. բացուեցաւ	15 15/16
» » » գոցուեցաւ	16
» » » Ա.	32
» » » Բ.	18
» » » Գ.	16
Օթոման 1871	65 3/4
Փոխառութիւն 1877	77 3/4
Պանք Օթոման	11 1/8
Ռուսական փոխառ. 1873	94 3/8
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիտ)	63 3/8
» առանձն. (բրիմիլէտիէ)	83 3/4
Տայրա Սանիէ	60 1/4
Տօմանիալ (փոխառ. Բոչիլտ)	83 3/4
Հունգարական պարարտութիւն 40/0	—
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 40

Վիէննա, 26 Մայիս, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	125 25
Օսմանեան երկաթուղի	20 70

Բարիզ, 26 Մայիս, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 0/0	108 80
» » 3 0/0	80 07 1/2
Օսմանեան քօնսոլիտ Սերի Դ. բացուեցաւ	16 20
» » » գոցուեցաւ	16 20
» » Սերի Բ.	18
» » Գ.	16 20
Օսմանեան երկաթուղի	42
» Բէյրութի բաժնեթուղթք	443 75
Պանք Օթոման	530
Գրեսիտ Լիոնէ	528 75
» Ֆոնսիէ	1337 50
Բանկեռամս Լիոնի	1242 50
Սուէզի ջրանցք	2062 50
Ռուսական 5 0/0 1877 Բարձրացուցմ	98 1/8
Իտալական Ռանթ	95 25
Եգիպտական միացեալ	320
Սպանիական (արտաքին)	59 1/8
Բրիօրիթէ Թիւրք	380
5 0/0 Հելլենական	342 50
Զէք Լոնդրայի վրայ	25 25

ՀԱՅՐԻԿՆ Ի ԿԱՐԻՆ

ԿԱՐԻՆ, 5 մայիս 1885.— Լսած էինք արդէն թէ Ամեն. Խրիմեան մարտ 18ին Վանէն մեկնած դէպ ի Կարին կուգար, սակայն մերթ ատի եւ անտի լուր առնելով վերջին վայրկենին կը կարծէինք թէ տակաւին հեռու է. երբ մէկէն լուր եկաւ թէ այսօր կը հասնի։ Մայիսի 1 շաբաթաբաթի օրն էր։ Գեր. Առաջնորդն յառաջ կառաւ, ազգային ականաւոր անձերէն 40 է աւելի ձիաւորք դիմեցին ցորեկ ատեն ի Բասեն կոյս, եւ Յէվզ Պոյնուի բարձոց վրայ դիմաւորեցին Հայրիկը։ Նաեւ բազմաթիւ հետիոտք յառաջեր էին մինչեւ Ժամուկհուան ճանապարհն։ Քանի քաղաքին կը մօտենար, այնչափ ժողովրդեան բազմութիւնը կը շատնար։ Երկու սպաք եւ երկոտասան ոստիկանք յառաջոյ կ'երթային, որոց ետեւէ կուգային առաջնորդարանի բարապանն եւ վանահայրը ձիաւոր, Ս. Հայրիկն Գեր. Օրմանեանի հետ յառուկ կառքի մէջ, եւ ետեւէն կառքով եւ ձիով դիմաւորողք եւ ժողովրդեան անհամար բազմութիւն։ Մաքսի ետեւի կոչուած լայն եւ երկայն փողոցը բոլոր մարդու գլուխ էր, որոց մէջ դժուարաւ կը յառաջէր կառքը, իսկ տանիքները բոլոր, կիները լեցուցած էին։ Ցիլեալ ճանրքն եւ Միւսլիէէն, հիւպատոսարաններու առջեւէն եկան յառաջնորդարան, ուր բազմախուռն ժողովուրդն կէսցէով եւ ծափահարութեամբ ողջունեց Ամեն. Խրիմեանը։ Գպրաց դասն ալ յատուկ երգեր եղանակեց առաջնորդարանի արտաքին սրահին մէջ, մինչ բոլոր ազգային նշանաւոր անձինք եւ արհեստաւորաց գլխաւորներ հետզհետէ կը մաչէին ի համբոյր Ս. ձեռաց։

Կարի յոգնած լինելով, Հայրիկը չկարաց եկեղեցի իջնել, այլ յաջորդ առաւօտ Հոբարձման տօնին ժամերգութեան եւ Ս. Պատարագի ներկայ եղաւ տպակողմեան դասու աթոռոյն վրայ, ուր հրաւիրեց զինքը Գեր. Առաջնորդն։

Ի մէջ բատարագի գեղեցիկ քարոզ մը խօսեցաւ, ուսման կարեւորութիւնը բացատրելով։ Յետ պատարագի, դարձեալ բազմաթիւ այցելուներ ունեցաւ, յորս էին հիւպատոսարանաց թարգմաններ, Հռոմկանաց եպիսկոպոսը, Ցուլաց փոխանորդը, Բողոքականաց երէցն ու ազգապետը, եւ այլք։ Ինքն ալ ընդ երեկս Վսեմ. Կուսակալին այցելութեան գնաց Գեր. Օրմանեանի ընկերակցութեամբ, եւ մեծաւ սիրով ընդունելութիւն եւ պատիւ դտաւ։

Ուրբաթ օր մայիս 3 ին Ամեն. Խրիմեան փոխադարձ այցելութիւն տուաւ Վսեմ. հրամանատար Մուսա փաշային, եւ դարձեալ շատ այցելուներ ընդունեցաւ յորս էին ընդհանուր հիւպատոսք Ռուսաց եւ Պարսից։ Նոյն օր յառուկ այցելութիւն տուաւ Արծնեան Մայր վարժարանին եւ Հռիփսիմեանց վարժարանին, եւ աւելի երկար այցելութիւն մը Սանասարեան դիւրութիւն վարժարանին, որոյ ամեն մասունք զինքը յոյժ հետաքրքրեցին։

Մայիս 4 ին շաբաթ օր դարձեալ Սանասարեան վարժարանը դարձաւ մեծարողը տեսնելու, եւ ճաշի ալ անդ մնաց, և ընդ երեկոյս երից ընծայացուաց կիսասարկաւագութիւն եւ սարկաւագութիւն տուաւ եւ երեկոյեանք յետոյ ալ քահանայական կոչումն կատարեց։

Այս կիրակի առաւօտ Ս. Պատարագ մատոյց մեծաւ հանդիսութեամբ եւ երեք ընծայացուները քահանայ օծեց, առաջի բազմախուռն ժողովրդեան։ Այս երեկոյ ալ դարձեալ քարոզ պիտի խօսի, եւ վաղիւ խօսք կայ որ մեկնի։ Թէպէտ Ամեն. Հայրիկի ներկայութիւնը երկարել սիրելի էր Կարնեցւոց, բայց կ'երեւի թէ իրենց կամքէն անկախ պատճառներ կ'արգիլեն այդ բաղձանաց լրումը։

Ամեն. Հայրիկի ուղեկիցներն են Արժ. Սահակ Վ. Այվազեան եւ Գ. Կարապետ Զբաչխեան, եւ երեք սպասաւորք։ Հայրիկն գրեթէ այն է ինչ որ էր ասկէ իրը վեց տարի յառաջ Վան գնացած միջոցին. աւելի յոգնած եւ մասայոյզ կ'երեւի։

Երեք նորընծայ քահանայներէն մին մէնցի է Ղազար Աղամ գիւղէն, որ մինչեւ Կարին եկած է ձեռնադրութիւն ընդունելու. միւս երկուքը քաղաքիս մերձաւոր Կամն եւ Թուանջ գիւղերէն են։ Կարնոյ նորընծայն է գիւղին վարժապետն Գաբրիէլ Զրմչեան, որ գաւառական ընդհանուր ժողովոյ երկրորդ ատենադպիրն ալ է։ Ձեռնադրութեան ձայնը լսուած լինելով չատ տիրացուներ դիմած էին երէկ յառաջնորդարան, այլ երկուց համար միայն հաճութիւն տուաւ Գաւառական Կրօնական ժողովն։

ԴԱՏԱՍՏԱՆ

ԿԵՂԾ ՀԷՎԱԼԷՆԵՐՈՒ ԽՆԴՐՈՅՆ ԱՌԱՋԻ ՊՈԼՍՈՅ ՈՃՐԱԴԱՏ ԱՏԵՆԻՆ

ՆԻՍՏ Բ.

Հէվալէներու դատը շարունակեցաւ Ապրիլ 29 երկուշաբթի օր ժամ 7 ին եւ նախորդ նստի ատենագրութիւնը կարդացուելով առանց դիտողութեան վաւերացաւ։

Ապա Ընդհանուր դատախազ առաջարկեց հարցնել Նուրիի, թէ ի՞նչ վստահութեամբ հէվալէ գնած էր անծանօթ մարդէ մը, զոր Վէլիի քով տեսած էր Սպարապետի դրան բակին մէջ։

Նուրի, պատասխանելով Նախագահի հարցման, ըսաւ. Եթէ Վէլի չմիջնորդէր, անշուշտ չէի գներ այդ հէվալէն որոյ տէրն ինձ անծանօթ էր, ինչպէս նաեւ եթէ Սպարապետի դրան մօտ բնակող Ալի պէյի ծախել ուզած հէվալէն ես գնէի, բնականաբար նախ պէտք է դրած քննութիւնները պիտի ընէի։

Զաւուշ Շաբէր, առ որ՝ ըստ նախորդ նստի որոշման կոչնագիր ղրկուած էր, յԱտեան ներկայանալով յետ երդման հետեւեալ յայտարարութիւններն բրաւ. Երկու տարի առաջ օր մը Շիւբրի զիս տեսնելով հարցուց թէ Էշրէֆ բանտարկուած է. — Այո, պատասխանեցի։ Այն օրէ յետոյ քանի անգամ որ իրեն պատահէի, Էշրէֆի խօսքը կը բանար եւ անոր վրայ տեղեկութիւն կ'ուզէր. հետաքրքրութիւնս արթնանալով օր մը հարցուցի իրեն թէ ինչո՞ւ համար այդքան կը հետամտի Էշրէֆի վիճակին տեղեկանալու. հարցմանս պատասխանելով, ըսաւ ինձ. «Ինձ մը փորագրել տալու համար Էշրէֆ երեք մէճիտ յանձնած էր ինձ, որոց երկուքն ես ծախսեցի եւ մին փորագրիչին տուի»։

Ապա պատմելէ եւ հաստատելէ յետոյ Լաղ Ալիի հարցաքննութիւնները պարունակող գրութեան բովանդակութիւնն, որ պատուած էր նախընթաց նստին մէջ, պատասխանելով Նախագահի այլ եւ այլ հարցմանց, շարունակեց.

—Լաղ Ալիի հետ Շիւբրիի տունը գացած օրս, ես անոնցմէ հեռու նստած լինելուս համար չեմ լսած թէ ի՞նչ նիւթի վրայ խօսեցան։ Ես Էշրէֆը առաջ չէի ճանչեր, միայն բանի մը անգամ Շիւբրիի քով տեսած լինելով զայն, անկէ ետքը ճանչեցի, թէեւ չեմ խօսակցած անոր հետ։

Թ. Սարգիսեան էֆ. (փաստաբան Շիւբրիի) ուզեց դիտնալ թէ Շիւբրի քանի որ կը ճանչէր Եէրէֆին, ուրեմն ի՞նչ հարկ կար Զաւուշ Շաբէրին դիմելով տեղեկութիւն ուզելու անոր վրայ։

Զաւուշ Շաբէր պատասխանելով այդ մասին Նախագահի հարցման, «Պատճառը չեմ գիտեր» ըսաւ։

Նախագահն (առ Շիւբրի). Լաղ Ալի եւ Զաւուշ Շաբիր արդարեւ ձեր տունն եկած են։

Շիւբրի. Այդ երկուքն ալ արդէն խաբերայ, գող եւ ստախօս մարդիկ են, խօսքերնուն հաւատք չընծայուիր։ Անոնք հարիւր փարայի համար սուտ վկայութիւն բրած են. չեմ յիշեր թէ իմ տունս եկած են, վասն զի շատ ժամանակ անցած է։

Նախագահն. Կրնա՞ս հաստատել թէ ասոնք սուտ վկայութիւն բրած են։

Շիւբրի. Եթէ անոնց բարոյական վիճակին վրայ քննութիւն կատարուի, այն ատեն երեւան կ'ելնէ թէ անոնք ի՞նչ տեսակ մարդիկ են։

Որովհետեւ թէ՛ Լաղ Ալի եւ թէ՛ Զաւուշ Շաբիր յայտարարած էին թէ Շիւբրիի տունը գացած ատեննին, նորա քեռայրն, Մէմիշ, հոն ներկայ էր, եւ թէ սա սենեակէն դուրս եկած էր այն պահուն երբ Լաղ Ալի Շիւբրիի քով մտնելով կը խօսակցէր, Նախագահն հարցուց սոյն վերջնոյն. Քեռայրիդ Մէմիշ աղայի եւ ձեր միջեւ հակառակութեան կամ ատելութեան առիթ եղող դէպք մը տեղի ունեցած է երբէք։

Շիւբրի պատմելէ յետոյ 3 տարի առաջ տեղի ունեցած պարագայ մը երկուքին միջեւ հակառակութեան պատճառ եղած էր, ըսաւ թէ այժմ հաշտուած են իրարու հետ։

Ապա Նախագահին հրամանաւ կարդացուեցաւ Մէմիշի հարցաքննիչ դատաւորին առջեւ բրած յայտարարութիւններն, որք կը հաստատեն թէ Լաղ Ալի և Շաբիր Բամազանի օր մը գացած էին Շիւբրիի տունն և առանձինն տեսակցած սորա հետ։

Էշրէֆ Նախագահի հարցման պատասխանելով ըսաւ. — Լաղ Ալի երկու տարի առաջ Բամազանի Դատերի օրը բանտը գալով Ակեահի հետ տեսակցելէ և մեկնելէ յետոյ, բանտակիցներս ըսին ինձ թէ նա կ'աշխատէր Ակեահի և Ակնցի Մէհմէտի ազատութեան համար, եւ թէ անոնց խօսակցութեան նիւթը սա էր թէ անոր սորը 200 ոսկի կաշառք տալ կ'ուզէին։ Լաղ Ալի և Զաւուշ Շաբիր խաբեբայ և ստախօս մարդիկ են Այա-Սոֆիայի առջեւ դեգերելով սուտ վկայութեան կ'երթան. «Որինակի համար՝ Միհոհաթ փաշայի մարդոցմէ մին օր մը 25 ղրշ. խոստանալով սուտ վկայութեան տարաւ զՀաղ Ալի, որ սակայն չկրնալով պէտք եղած կերպով վկայել խոստացած ստակը չկրցաւ առնուլ։

Վասիլէֆ էֆ. առաջարկեց որ Լաղ Ալիի և Զաւուշ Շաբիրի վրայ տեղեկութիւններ քաղեն ոստիկանական արձանագրութենէն, ըստ որում անոնք արդէն այլեւայլ յանցանօք դատապարտուած մարդոց կարգէն լինելով, չեն կրնար հաւատարիմ նկատուիլ իրենց վկայութեանց մէջ։

Այս պահուն ատենակալք խորհրդակցութեան սենեակն առանձնանալով, թէ՛ Վասիլաքի էֆէնտիի սոյն առաջարկութեան, թէ՛ պաշտպանողական վկայից յայտարարութիւններն եւս լսելու համար անցեալ նիստի մէջ փաստաբանաց կողմէ ներկայացուած առաջարկութեան, և թէ՛ ուրիշ մի քանի առկախ մնացած խնդրոց վրայ խորհրդակցելէ յետոյ վերադարձան և նախագահն հրապարակաւ հաղորդեց տրուած որոշումներն, որք էին.

1. Ոստիկանութեան նախարարութեան դրելով տեղեկանալ Լաղ Ալիի և Զաւուշ Շաբիրի վերաբերեալ ոստիկանական տումարաց մէջ եղած արձանագրութեանց։

2. Պաշտպանողական վկայից մէջէն հաճի Աւետիսի խնդրանօք դրագիր Յովհաննէս և Նարուլլահ էֆէնտիի ըստ պատասխանն Անտոն, իսկ Թումայի խնդրանօք Ճօշղուն օղլու Սարգիսի սպասաւորն Պետրոս արդէն վկայութեան կոչուած և անոնց յայտարարութիւններն լսուած լինելով, լսել նաեւ արդարեւ Սաատէտտին էֆէնտիի, սեղանաւոր Նշան Անդրէասեանի, Վարագճի խանի սենեկապետ Դէորգի, Պալեան Նիկողոսի, փաստաբան Պողոս Մկրտչեանի, ոստիկանութեան գօմիսեր Ալի էֆէնտի և ոստիկան Եռանուֆ չաւուշի յետ երդման յայտարարութիւններն։

3. Քննել թէ վաւերա՞ն էր այն հէվալէն որոյ թուականն ու թուհամարն նշանակուած է հաճի Աւետիսի ձեռքը գտնուած և մատիտով գրուած մուրհակին մէջ։

4. Պէքիրի գիր գրել տալով բաղդատել թէ ձեռագիրը նմանութիւն ունի՞ 90 ոսկւոյ մուրհակի գրոյն հետ։

5. Նկարագրել առ Ակեահի Հաֆըզ Մուսթաֆայի տան ներքին կողմն և հարցնել այն թուականն, յորում ժողով մը կազմած էին անդ։

6. Ատեանը նկատելով թէ հարկ անհրաժեշտ չէր որ կեղծ հէվալէներն անպատճառ դրուած օրուան թուականը կրէին, հարկ չէր տեսած Պէքիրի տան մէջ գրուած հէվալէի թուականը բաղդատել նոյն օրուան և փախստական Հիւսնիի կողմէն Կնիքներու յանձնման օրուան թուականներուն հետ, ինչպէս կը պահանջէր Պէքիր։

Սոյն որոշումներն հաղորդուելէ յետոյ, Ընդհանուր դատախազն դիտել տալով թէ պաշտպանողական վկայից յայտարարութիւնները լսելու մասին եղած որոշումն առանց իւր (ընդհանուր դատախազի) կարծիքն հարցնելու տրուած լինելով օրինաւոր չէր նկատուեր, առաջարկեց արձանագրել իւր սոյն դիտողութիւնն, սակայն Նախագահն պատասխանեց թէ նախընթաց նստին մէջ տեղի ունեցած վիճաբանութեան միջոցին ընդհանուր դատախազի կարծիքներն արդէն արտայայտուած էին։

Ապա Վարագճի խանի սենեկապետ Դէորգ և սեղանաւոր Նշան Անդրէասեան, որոց առաջինն հաճի Աւետիսի իսկ երկրորդն Թումայի կողմէն բերուած էին, յատեան ներկայանալով, յետ երդման, Գէորգ ժխտեց Պարսիկ Մէհմէտի այն յայտարարութիւնը թէ՝ հաճի Աւետիս սոյն վերջնոյն հետ Վարագճի խան գացած էր Մէհմէտ Բաշիտի համար դրամարկղ մը դնելու, և թէ՝ պէտք եղած սակարկութիւնն բրած էին այդ Դէորգի հետ։ Պարսկի Մէհմէտ, որ ճանչեց զԴէորգ, թէեւ կը պնդէր իւր յիշեալ յայտարարութեան վրայ, յաւելով թէ նոյն օր, հոն գովերնին երկայն հատակով և դեղագոյն ընչացքով մարդ մ'ալ ներկայանալով ըսած էր թէ ինքն ալ գրամարկղ մը կը ծախէ, բայց Դէորգ միշտ ժխտեց Պարսիկի խօսքերն յայտարարելով միանգամայն թէ ինք չճանչեր իսկ զնա։

Նշան Անդրէասեան յայտարարեց թէ օր մը՝ հաճի Աւետիսի առաջարկութեամբ՝ Հագգիի հօր էվգաֆէ և եկմեական պաշտօնատունէ պահանջած ամանակները հաշիւ բրած և 16000 ղրշի հասած լինելը տեսած էր, բայց չգիտեր թէ Թումա հաճի Աւետիսէն ստակ առած էր թէ ոչ։

Ժամը 11ը եկած լինելով ատեանը վերցաւ և դատին շարունակութիւնն ուրիշ աւուր յետաձգուեցաւ։

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՐԵՒԵԼԻԻ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷ ՔԱՂՈՒԱԾ

ՄԱՐԶՈՒԱՆ

Ապրիլ 29. — Ամասիոյ 3 ին Ամասիայէն քաղաքս այցելեց Սեբաստիոյ կուսակալ Վսեմ. Ռիֆաթ փաշա. Երեկոյեան ժամը 7 1/2 ի միջոցներն էր, ամեն ազգի բազմաթիւ ժողովուրդ յայց եկած էին Դմբէթ ըսուած տեղին, որ քաղաքէս քառորդի մը չափ հեռի կը գտնուի, ամեն ազգի ուսուցիչք իրենց աշակերտներով, իսկ հայազգի ուսուցիչք իրենց քահանայներով եւ եկեղեցական հանդէսով։ Նորին փսեմութեան գալուստը երբ հեռագիրն աւետեց, կանխաւ դիմաւորութեան դնացին մինչեւ ի Վանս Աստուածածնի Դերեխոլտամեան հայր եւ Տ. Զենոբ քահանայն հանդերձ Թաղ. Խորհրդով և Իտարէի ու Պիտայէթի անդամներով։

Վսեմ կուսակալի ի Դմբէթ հասած միջոցին տեղւոյս Մահմետական Բիւրոյէի աշակերտք յոտին կանգնած երգեցին, իսկ լուսաւորչականք որք անմիջապէս յետոյ կանգնած էին, եկեղեցական եւ դպրոցական հանդէսներով երգեցին մաղթելով երկար կեանս Վեհ. Սուլթանի։

Նորին փսեմութիւնն երբ հասաւ բազմութեամբ քաղաքիս վերի ծայրը Հիլմի էֆ. տունն եւ բազմեցաւ իրեն յատկացեալ սենեակը, ներկայացան անմիջապէս քաղաքիս ըոլոր պաշտօնական մարմնք, նաեւ Դեր. Առաջնորդ Հայրն եւ Տ. Զենոբ քահանայն ուր ներմ եւ սիրալիր խօսակցութեան միջոցին, Հայոց դպրոցական առաջին կարգի աշակերտներէն Պ. Յովհաննէս Ա. Դարագուլեան յառաջանալով ուղերձ մը կարդաց սրտեռանդ կերպիւ։

Ն Վսեմութիւնը ներմապէս զդաւուելով առ այս ըսաւ. «Աշխատեցէք, որդեակք իմ, ուսմանք սորվեցէք, մանաւորապէս տաճկերէնը որպէս զի բլաք Տէրութեան և ազգին օգտակար պաշտօնեայներ, զի այս է միակ միջոց յառաջադիմութեան և Վեհ. Սուլթանի կամքին»։ զայս ասելով կարդացուած ուղերձն առաւ։

—Տեղւոյս նախորդ դայմագամ Հաֆըզ Պէքիր էֆէնտի նոյն օրը մեկնեցաւ Զիլէ ի պաշտօնավարութիւն, և յաջորդեց սորա անմիջապէս նորեկ դայմագամ Շեվքէթ պէյ զոր Վսեմ. կուսակալն իւր հետը բերած էր։

ԲԷՕԹԱՀԵՌ

Մայիս 2.—Նորեկ կառավարիչ Վսեմ. Հասան Ֆեխամ էֆէնտի խճուղեաց կարգադրութեան մասին գնահատելի փութաջանութիւն ցոյց կը տայ։ Մինչդեռ մէկ կողմէն ի Պրուսա ուղղեալ դիծն յառաջ կը տարուի, միւս կողմէն մի երկրորդը կ'սկսի որ պիտի միացնէ Բէօթահեան Ա.ֆիսն-Դարահիսարի հետ. դեռ հաղիւ երկու շաբաթ է որ սկսաւ այս վերջինս, և արդէն աշխատութիւնը նկատելի է. քաղաքիս իրաւասութեան ներքեւ գտնուած մէն մի գաւառակ և կամ գիւղ իւրաքանչիւրն ըստ իւրում կարգի կը փութայ մասնակցիլ ի լրացումն սահմանեալ բաժնին։ Հարիւրաւոր գիւղացիք արդէն կը վխտան խճուղւոյն վերայ, հողալից սայլիկներով անդադար կ'երթեւեկեն, կամ բրիչ և հրիչ ի ձեռին քրտնալից կ'աշխատին, խրախուսուելով Թմբուկի և շեփորայի ներդաշնակութենէն։ Տեղացիք գոհութեամբ կը դիտեն այս ամենն որ կը կատարի առանց առ այժմ իրենց կողմանէ ոՀէ մասնակցութեան։ Եթէ կայ դժգոհութեան մի առարկայ այս վերջնոց համար, սա է թէ իրենց համար սահմանեալ բաժինը բաւական հեռու է քաղաքէն որով կ'ստիպուին առաւել դժուարութեանց հանդիպիլ։ Նախկին խճուղիէն դատելով, յորում տեղացիք խիստ դիւրին աշխատութիւն մ'ստանձնած էին, թէպէտ այս տնօրինութիւն արդար է, այսու հանդերձ քանի որ դժուարութիւն կայ, դժկամակելի է. ընդհանուր բաժանումը կը տրամադրէ թէ մէն մի անձ պարտաւոր է մէկ խորանարդ մէթրի աշխատութիւնը։ Բաղաքիս յոյն հասարակութիւնն որ բաւական ոտուարաթիւ օրամադիրներ կը պարունակէ, 33 հատ քարաչէն կամուրջներ կառուցանել ստանձնած է, որով ազատ կը լինի խճուղւոյն մնացեալ վաստակոց մասնակցելէ. սակայն այս ալ թեթեւ վաստակ մը չէ։

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ՀԱՅՈՑ

Տնօրէն ժողովս մեծաւ խնդութեամբ կը ծանուցանէ թէ Հայոց Միացեալ ընկերութեանց Պատուոյ Անդամներէն Վսեմ. Ասլան ա՛Ապրօ Բագրատիի իշխանն, որ Նաբօլի քաղաքին մէջ հաստատած է իւր բնակութիւնն, իւր խոալացի բարեկամաց միջեւ հանգանակութիւն մը բանալով յօգուտ Ընկերութեանս, յաջողած է 1000 ֆրանքի գումար մը հաւաքել, որ և ղրկուած է մեզ արդէն մայրաքաղաքիս իտալական դեսպան Վսեմ. Կոմս Քորթիի միջոցաւ։

Տնօրէն ժողովս նուիրական պարտականութիւն կը համարի ներկայիս իւր ջերմ շնորհակալութիւնը մատուցանել հրապարակաւ թէ՛ Վսեմ. Բագրատիի իշխանին որ բարեհաճած է ի դլուխս կանգնել այս բարենպատակ ձեռնարկին, և թէ՛ այն ազնիւ իտալացւոց որք յօժարակամ մասնակցելով այս հանգանակութեան՝ գործնական պէս ցոյց տուած են թէ ո՛ր ատեան կը համակրին հայ ազգին մտաւորական ղարգացման։

Ի Դիմաց Միաց. Ընկերութեանց

Տնօրէն ժողովոյ

Ատենադպիր	Ատենապետ
Գ. Զո՞ռաբ	Գ. Յ. Յովսէփեան

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԳ

1885 յունիս 1 (մայիս 20 ըստ Յուլեանց) Կայսերական Փողերանոցը քաշուելիք Բուսելիի Օսմանեան երկաթուղեաց վիճակահանութեան Օսմանեան կայսերական Պանքային յանձնուած արժէթուղթերու բաղդատումը Ղալաթիա Բօմիսիօն խանին դիմացը թիւ 9. Ղ. Փ. Զարուբեան էֆէնտիէն կ'ստացուին։ 1—5

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Սուրբեէ վիլայէթի տախիլինտէ քեռին Զէյթունտէ պուլուսան ասաքիրի շահանէ լիչուն իւչ եւուզ պիր սենէսի հաղիրանընտան եթիպարէն պիր սէնէլիք օլարադ մուչայտա օլընճադ օլան էրզադտէն գըյէի ճէտիտլերի իթիպարի իլէ գոյուն էթի եւուզ օն ալթը տօքսան ԼԷի, քէչի էթի եւուզ տօքուզ, բուղէնի սատէ տէօրթ եւուզ եկիկրմի պիր, պէշ. հաթապ տէօրթ, ալթմըշ սէքիզ սամսն՝ պէշ, գըրը ալտը բարայա օլարադ թաղլիի էօհտէսինտէ օլտուղընտան թէնղրլի ֆիթալէ իթասընա թաղլիպ օլանլարընն լէվազիմաթը ումմիմիյէ տայրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

14 մայիս 1301

1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Զարդա չէ.քիմէմիշ հէր նէվ ավանիի նուհասիսէ իճբրէթը իմալիյէսի պէհէր գըյէ յի ճէտիտի պիր ղրուշ. չարդա չէգիմիշ հէր նէվ ավանիի նուհասիսէ իճբրէթը իմալիյէսի պէհէր գըյէ յի ճէտիտի իւչ ղրուշ օթուզ փարայ։

Նիզամիյէ Սէրաճխանէ անպարընտա պիր սէնէ զարֆընտա հէր նէվ մըդտար լիղումի օլուր իսէ իմալ իթտիրլէճէք պարտէ մուրագդամ իւքի գալէմ ավանիի նուհասիսէ իճբրէթը մուհարրէրէսի իլէ թաղլիպ էօհտէսինտէ օլուպ մայիսի բումինին երկրմինճի փազար իրթէսի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասասը պիլ իճրա մէգքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն իթա իթմէկէ թաղլիպ վէ երկրմի պիրինճի սալը կիւնի եւուզտէ պէշ թէնղրլինէ բաղլիպ պուլունանլէրին մագամը սէրասկէրի լէվազիմաթը ումմիմիյէ տայրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

14 մայիս 1301

1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Խասթահանէլէրէ պազը ալայ վէ թաղուրլարտան կէլուպ նիզամիյէ էլպիսէ անպարընտա թէրաքիմ իտէն խաթիմալէ կայրը սալիհ միւթէնէվի խասթահանէ վէ սայիրէ կէօհնէ էլպիսէ վէ էշեայը ֆիրուխթ օլունմագ իւզրէ անպարը մէգքիւրտէ մէվքիի միւնագասայա գօնուլմուշ վէ իչպու թարիխտէն իթիպարէն հէր փազար վէ չարշէնպիհ կիւնլէրի միւզայէտէլէրինէ իճբրասը մուգարրէր պուլունմըշ օլմագլէ իչթիրայա թաղլիպ օլանլարընն մէգքիւր կիւնլէրտէ սաաթ իւչ տէօրթ բաստէլէրինտէ անպարը մէգքիւրէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։

14 մայիս 1301

1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Ասաքիրի շահանէեէ հուլուլ իտէճէք չէհրը բէմէզանտա վիրիլմէք իւզրէ լիւզումի օլուպ միւպայա օլունմագ օլան օն իւքի պին գըյէեի ճէտիտ թաղէ քռշար բէյնիրի իլէ երկրմի պին գըյէ Թրիկա զէյթունլանտան բէյնիրին պէհէր գըյէեի ճէտիտի պէշ պուչուգ ղրուշա վէ զէյթունընն եէթմիշ փարայա թաղլիպ էօհտէսինտէ օլուպ մայիսի բումինին օն ալթընճը չարշէնպիհ կիւնի գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն վէ օն եէտինճի բէնչէնպիհ կիւնի տախի թէքարրիւր իտէն ֆիյատ՝ տան եւուզտէ պէշ թէնղրլի դագուլ իտիլէճէկինտէն իթա յա թաղլիպ օլանլարընն լէվազիմաթը ումմիմիյէ տայրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

14 մայիս 1301

3—3

ԻԼԱՆ

ԹԱԶԻՆԷԻ ԹԱՍՍԱՑԻ ՇԱՀԱՆԷ

Երզադ անպարը լչին ալընճագ Անվէրսէ Նարօլի սրարմանէթի մեմունուն գարարը գաթիսի իչպու մայիսի բումինին օն պէշինճի կիւնիւ վէրիլէճէկինտէն թաղլիպ օլան թիւճարընն եէվ.ի մէգքիւրտէ Խաղինէի Խասսայի Շահանէյէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

14 մայիս 1301

2—3

ԻԼԱՆ

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՄԱՑՈՒՆ

Օն ալթը պին էֆէքիտէն եիրմի պին պէշ եիւզ չէքիյէ գատար կիւրկէն վէ մէշէ գարբընդ օլմագ իւզրէ միւպայա խրիլէճէք օլան հաթապընն միւնագասա բուսուլարընտա մուհարբէր չէրայիթի վէճհ իլէ պէհէր չէքիսի օն տէօրթ ղրուշտա թաղլիպ էօհտէսինտէ օլտուղունտան, իչպու մայիսին օն ալթընճը բէնչէնպիհ կիւնիւ սաաթ օնա գատար հէր գաչ փարա, վէ ճումա իրթէսի կիւնիւ քէշալիք

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐԵԱԼ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ
307 միլիոն ֆրանք

ԼԱՆԻՒԵՈՐՔ

Ապահովագրեալք միայն տէր են երաշխաւորեալ դրամագլխոյն և ընկերութեան ընդարձակ չահերու

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ
ՏՆՕՐԷՆ
Ա. Հ. ՍՊԷՑՅ
ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ ԿԱԼԱԹԱ, ՀՈԼՍԱՅԵԱՆ ԽԱՆ

սաաթ օնա գատաար եիւզտէ պէշի թէնդիլ իտիլիր իսէ դապուլ օլունուպ անտէն սօնրա թէնդիլ գապուլ իտիլմէյէճէկլինէն թալիպ օլան թիւճճարին վագթը մէգբիւրտէն էվվել Եվգաքը Հիւմայուն մէճլիսի իտաբէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

13 Մայիս 1301

3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊ ՍԷՐԱՍԷՐԻ

Պէյնճճի օրտուլի հիւմայուն մերքէզի իլէ ճիվարընտա վէ Հաճիյա վէ Թաչիա իլէ Հօրան ճիհէթինտէ պուլունան հէր սընրի ասաքիրի նիղամիյէ վէ խասթէխանէ վէ մէքթէպը Իտատիի չահանէ իլէ բէտիի թապուրլերի իմէրա վէ զայրթան վէ պաշ չամուշլերինէ վէ պիլ իճապ պուլունարընճադ օրան ասաքիրի չահանէեէ եիւզ պիր սէնէսի հաղիրանէն իթիպարէն պիր սէնէլիք օրարադ միպայիա օրունանադ օրան երզադտէն տաճիրի կիւշթին պէհէր գբյէի ճէտիտի եիւզ ալթմըշ եիւզ սէքիզ, վէ խարճճի կիւշթին իւզ սէքսէն եէտի իբի, վէ սօղանընն օն սէքիզ օթուզ իբի փարայէ թալիպի էօհտէսինտէ օլուզ, իշլու մայիսին երկիրմի պիրինճի բազար իրթէսի կիւնի գարարը գաթիսի վիրիլէճէկլինտէն թէնդիլի ֆիյաթլէ իթա իթմէէ թալիպ օլանլէրին լէվազիմաթը ուժուժիլէ տայիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

11 մայիս 1301

3—3

ԷՎԳԱՔԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Էվգաքը Հիւմայուն փարիտաթը ուժուժիկէ իտարէսի մահիլաթ չիւէսինտէ պէհէր կիւն միւզայէսէլերի իճրա օլունմադտա օլան ամիիւզդիր մահիլաթին մուայէէն օլան 4 հաֆթա միւտուէթի իլանրն ֆինճի հաֆթասը օլան իչուս 1301 սէնէսի մայիսրընն 13իւնճի բազար իրթէսի կիւնինէ-տէն իթիպարէն պիր հաֆթա զարֆընտա թալիպ օլանլարրն գբյէմէթը մուսամմէնէսինին էօրինէ միւսամի թէէմին ազէլի իլէ պէրռապէր իտարէի մէզբիւրէյէ միւռաճաաթ իթմէլերի լազըմ կէլմիպ պէտէլը մուաճճէլէյէ մնհուուսէն սուրէթ վէ սէրիի գասուլ օլունմայաճաղը Զինճի տէֆթ օլարադ իլան օլունուր։

• 2 • 4 • 6 • 10000 (1).—Իւսկիւտարտա Սէլիան աղա մահալլէսինտէ Ֆիւչիւք Հահմամ սօգաղընտա թէրպիէն 78 մէթրօ արտա ֆէյզինտէ պիրէր օտայը միւշթէմիլ չէհրի 200 զրչ. քիրալը քեարիվր 3 պալ մաղազալէրին սիւլիւս հիսէսի։

• 50 • 52 • 54 • 14719 • — Թօրխանէպէ Թօսմօս մահալլէսինտէ Պօսթան պաշը սօգաղընտա թէրպիէն 190 մէթրօ արտա ֆէյզինտէ 6 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գրյու վէ 61 մէթրօ պաղչէ վէ թահրընտա ֆբի պալ տիւքքեանը միւռթէմիլ չէհրի 575 զրչ. քիրալը ախչալ 1 պալ մէնդիլին 24 հիսէտէն պէշ հիսէսի։

• 14 • 2000 • —Սամաթիատա Հաճճախաթուն մահալլէսինտէ Զուզ մալ Պաթմը սօգաղընտա թէրպիէն 38 մէթրօ արատէ 2 օտա 2 սուֆա վէ 20 մէթրօ պաղչէյի միւրթէմիլ ախչալ վէ խարալ 1 պալ մէնդիլ։

• 15 • 1509 • —Զարշըլի քէպիրտէ Սանտալ պէտէսթէնի տէրունինտէ Սալիհ ատասընտա մէսատաւ 1 պալ օտալալ կէտիկինին պիթինի։

• 7 • 15000 • —Զարշըլի քէպիրտէ Եաղլըգճըլարտա Ամբարճը խանընտա իւսթ դաթիտա չէհրի 100 զրչ. քիրալը քեարիվր 1 պալ մաղազանրն պիթիթի։

• 43 • 1500 • —Սամաթիատա Ապտի չէլէպի մահալլէսինտէ Գրիգոր գալֆա սօգաղընտա թէրպիէն 22 մէթրօ 80 սանթիմ 1 պալ պաղալ տիւքքեանը արասընրն միւլքմա կէտիք նրսի հիսէսի։

• 19 • 1500 • —Գօճա Մուսթաֆա բաշատա Հաճի Խիւսէյմ մահալլէսինտէ Պազիրկան Օտալարը սօգաղընտա թէրպիէն 60 մէթրօ արատէ 1 օտա վէ 1 գրյուլը միւշթէմիլ խարալ 1 պալ մէնդիլ։

• 37 • 500 • —Պալըգ բազարընտա Չէլէպի օղլու մահալլէսինտէ չէհրի 3 զրչ. քիրալը պիր պալ մաղազա միւլքիսինին նրսի հիսէսի։

• 25 • 5000 • —Ճիպալիտէ Սկյուրիդօս մահալլէսինտէ Գապուրուլը ճատտէսինտէ թէրպիէն 45 մէթրօ արատէ 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գրյուլը միւշթէմիլ ախչալ 1 պալ մէնդիլ։

• 34 • 3666 • — Պաթմա Հոճի խան մահալլէսինտէ Լէպլէսիճի սօգաղընտա թէրպիէն 76 մէթրօ արատ ֆէյզինտէ 1 օտայը միւշթէմիլ չէհրի 200 քիրալը քեարիվր պիր պալ լէպլէսիճի տիւքքեանը կէտիկինին 6 հիսէտէն 1 հիսէսի։

• 3 • 3000 • —Գասրմ բաշատա Գուլզադրզ Ահմէտ չէլէպի մահալլէսինտէ Գասֆթաֆը սօգաղընտա թէրպիէն 114 մէթրօ 1 գրթա մէնդիլ արասը։

• 71 • 2000 • — Սլեմըմէսքիտէ Հաճի Թիմուր մահալլէսինտէ Ամրտաս թարը սօգաղընտա պէրմուճիլը խարիթա 266 մէթրօ 14 սանթիմ 1 գրթա մէնդիլ արասը։

• 16 • 6300 • —Իւսկիւտարտա Սուլթան թէքէսինտէ Հաճէէ Հասրնա խաթէուն մահալլէսինտէ Տէպպէճիանէ սօգաղընտա պէր մուճիլը խարիթա 136 զրա 20 քարագ 1 գրթա տէպպաղանէ արասընրն 80 ատէտ տէրի իթիպարը իլէ 40 ատէտ եանի արասի մէգբիւրընն նրսի հիսէսի։

• 53 • 3000 • —Սամաթիատէ Սանճագտար Խայրէտտին մահալլէսինտէ Սուլու Մանասթըր ճատտէսինտէ պէրմուճիլը չար 63 զրա պիր գրթա մէնդիլ արասը։

• 40 • 5000 • — Իւսկիւտարտա Բուրմ Մէհմէտ բաշա մահալլէսինտէ Պալապան իսկէլէսի սօգաղընտա թէրպիէն 12 մէթրօ վէ չէհրի 200 զրչ. քիրալը քեարիվր պիր պալ գօյմուգճը տիւքքեանընրն պիթիթիւիւ։

(1) Ճիսմիլէրին պաշլարընտաքի հիզատա պուլունան բաղգամար՝ մահկիւլաթնն Նիւմէրօյարընը, իքինճի հիզատաքիէր՝ գբյմէթը մուսամմէնէլէրինի, վէ իւչիւնճի հիզատաքիէր՝ պէտէլը միւզայէսէլերինի պիրտիրմէքտէ տիրէր։

ԼՈՖԹԸՆ ԵՒ ԶԻՄՆԷԼ
ՄԹԵՐԱՆՈՑ
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ
ԳՈՐԾԵԱՅ
ՖԻԼԻՊՊԷԻ ԳԱԼՈՒՈՒՍԸ, ՂԱԼԱԹԻԱ

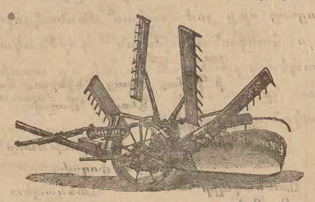

«ՕՐԻԱՆ» Մականուանեալ հնձող մեքենայն երիւ ձիով կը քաշուի և կը կրէ 300 օրա։

ԳԻՆ՝ 35 ՕՍՄ. ՈՍԿԻ Է

Մեքենային կատարելագործութիւնը եբաշխարհեալ է։ Գնողը երբ գոհ չիլնի, կընայ եա առնալ իւր ատան։

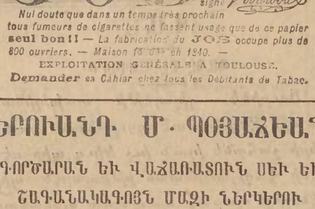

ԵՐՈՒԱՆԴ Մ. ՊՕՅԱՃԵԱՆ
ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԵՒ Վ.ՃԱՌԱՏՈՒՆ ՍԵՒ ԵՒ ՇԱԳԱՆԱԿԱԳՈՅՆ ՄՈԶԻ ՆԵՐԿԵՐՈՒ
204 • — Մահմոտ Բաշա էլ-Բէ , Ռիա — 204
ՍԵՒ ՆԵՐԿ

Թուրքիոյ մէջ պատրաստուած եւ գործածուած սեւ ներկերուն վրայ իմ կատարելագործեալ բաղադրութեանս առաւելութիւնը յաճախորդը գէթ մի անգամ փորձելով կրնան հասկնալ։

ՇԱԳԱՆԱԿԱԳՈՅՆ ՆԵՐԿ

Կան այնպիսի մարդեր որ իրենէ շագանակագոյն բայց ճերմակ մազերով խառն են։ Իմ բաղադրութիւնս, որ տասն վայրկեանի մէջ մազերն իրենց բնական գոյնին կը դարձնէ, առնուազն մինչեւ մէկ ու կէս ամիս կրնայ տեւել, առանց անոնց բնական փայլունութիւնը կորսնցնելու, որով կը գերազանցէ Եւրոպայէ եկած սեւ և շագանակագոյն նմանօրինակ լուրերը, մանաւանդ որ քիմական բաղադրութեամբ վնասակար հետեւանք յառաջ չբերեր բնաւ։ Վերոյիշեալ ներկերը գործածելու եղանակին վրայ տեղեկութիւնք կը տրուին վաճառատուներէ։ Գիները յոյժ գոհացուցիչ են։

Շատ գնողներու համար 20 0|0 զեղչ կը լինի։

40—52

1882Ի ԳԻՍԱՒՈՐԸ

Այս հռչակաւոր վուշեայ սիկարի թուղթը որ ամենաբնտիր տեսակէ է, կը յանձնարարուի ծխողաց։ Մայրաքաղաքիս բժշկական վարժարանը փորձելով հաստատած է թէ և ոչ մէկ թունաւոր բուսական նիւթ կը պարունակէ։ Ընդհանուր շուկան՝ բոլոր Տաճկաստանի համար Ղալաթիա, Մոմխանէ փողոց Սիմէ Ֆրանսէզ, 82 թիւ, Պ. Զաքարիա Մաքանկիտէսի վաճառատունը։

Կը գտնուի նաեւ Կ. Պոլսոյ և Ղալաթիոյ բոլոր ծխավաճառաց քով։

61—78

Որքան անձինք կը հրաժարին՝ թէ՝ իրենց և թէ՝ իրենց զաւակաց համար՝ Մորուձկան իւղի օգտակար գործածութենէն, իւր աղդած զզուանաց պատճառաւ։ Փարիզցի դեղագործ ՄեՆԷԼ Մորբ- Յէն իւղի բնական մասն նոյն ծագումն, նոյն բնական կազմութիւնն ունի, ինչ որ ունի իւղն (թխադոյն ճմանրիա իւղ)։ Կը պարունակէ անոր բոլոր կազմուրիչ յատկութիւններն և առաւելութեամբ կրնայ գործածուիլ անոր տեղ ամէն պարագայի մէջ, առանց ուշնոլու անոր անպատեհութեանց և ոչ մին։ Արդարեւ բնաւ յառաջ չբերեր ստամոքսի յոգնութիւն, և ամենադիւրամարս տղան, ամենաքնքուշ աղջիկն դիւրութեամբ կը գործածեն զայն ՄեՆԷԼ շուշարանաի կամ ՄեՆԷԼ հաղիրերու (փաքր շաքարահատք մանկանց համար) ձեւին տակ։

Այդ նեաքարահատք ամենաղդու դարմանն են ընդդէմ սրեան պակասութեան, վատութեան, դեղնութեան, կարծրի հիւանդութեանց, սրեան ախտացման, ատաքինմանց, ուժահատութեան, ախորժակի պակասութեան, ծերոց ախտրութեան, և կը զարգացընեն մանկութիւնն և պատանեկութիւնը։

ՄէՀնէի շաքարահատք ամենամանիպդին ծառայութիւններ կը մատուցանեն այս երկրին մէջ, ուր վերոյգրեալ հիւանդութիւնք կը տիրեն։ Իրենց գործածութիւնը կը յանձնարարուի մանաւանդ այս միջոցիս, ուր բարձրանալ իւղեր կը վաճառուին որք Մորուձկան ճմանրիա իւղ չլինելէ զատ ամէն ինչ են։

Մասնագիտաց իւղոց իսկ կեղծեր և նըմանութիւններ կը պատրաստուին Կ. Պոլսոյ մէջ իսկ։ — Թոյլտիոյ համար ընդհանուր մթերանոցպէտ և Դերմայաստրէր.

Ժ. Ա.ԼԻԲՐԱՆՏԻ

Դեղարան Տէլա-Սուտա, Բերայի մեծ փողոց, թիւ 169

ՀԱՆՐԱՋՐԱՑԻՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

VICHY

ՎԻՇԻ

Ֆրանսա (գաւառ Ալիէի)

ԿԱԼՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Վարչութիւն՝ Փարիզ, 8, Պուլվար Մոնմարթը

ՀԱՆՐԱՋՐՈՅ ԵՂԱՆԱԿ

Վիշիի Հաստատութեան մէջ, որ Եւրոպոյ նմանօրինակ լուսադոյն հաստատութեանց մին է, ամէն տեսակ լոգարան և պաղ կը գտնուի սպասելի, ֆայենսի, ֆիլանթրոպեան, սապաստրի, ֆայրամենտրոնեան, կախոսածի հիւանդութեանց բուժման համար։

Ամէն օր՝ մայիս 15-էն մինչեւ սեպտեմբեր 15՝ թատրոն և նուագահանդէս ի Փարիզ։— Երաժշտութիւն պարտէզին մէջ։— Ընթերցարան։—Տիկնանց վերապահեալ սրահ։—Խաղալ, թօսանիրութեան և դեղամուղի սրահներ։

ԱՄԵՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ ԿԸ ՏԱՆԻՆ Ի ՎԻՇԻ

Բոլոր տեղեկութեանց համար դիմել առ Ընկերութիւնն, Պուլվար Մոնմարթը, 8, Փարիզ։

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԿԱՐԱՍԵԱՑ

587, Մեծ Փողոց Բերայի, ի Թէքէք, մզկիթին դիմաց, 587

Պ. Տիմիթրիոս Սթաթի, տէր վերոյգրեալ Մթերանոցին, պատիւ ունի ծանուցանել հասարակութեան և իւր բարեմաթիւ յաճախորդաց թէ իւր վաճառատան մէջ կը գտնուին մեծ քանակութեամբ ամենաղեղեցիկ և կատարելապէս հաստատուն կապարներ, ինչպէս Հայելասոր գարանիներ, Ճաշարան և սրահի սեղաններ, Ամէն տեսակ լուսացարաններ (լամպա), Զանազան յեներով տիրոներ, Հանդերձարան ռիֆոնիներ, եւ, եւ։

Այս ամէն կարասիներն ի վաճառ հանուած են

ԶԱՓԱՒՈՐ ԳԻՆԵՐՈՎ

Վաճառատունս նոյնպէս յոյժ աժան գներով ամէն տեսակ կարասիներ կը չինէ յանձնարարականեր։

ՆՈՐ ՏՏԱՑԶԷ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

Ա.ՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԻՀԱՄՊՈՒՐԿ

Ցիշեալ ընկերութիւնն հրդեհի դէմ կ'ապահովագրէ տուներ, կարասիներ, խանութներ և ապրանքներ յոյժ շահաւէտ պայմաններով, միջնորդութեամբ իւր ընդհանուր գործակալութիւնն

ՇԻՆՏԼԻՐ ԵՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ

Դ. ՊՈԼԻՍ, ՊԱՀՉԷ-ԳԱԼԻՈՒ, ՁԷԼԱԼ ՊԷՑ ԽԱՆ

ԻՏԱԼԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵԻԵԿՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԵՐԸ

1885 Ապրիլ 22 Երկուշաբթի օրէն սկսեալ

ԿԱՂՋԻՔ

ՕՐԱԿԱՆ ԸՆԹԱՑՔ

Կազմ ինքնէն Կամուրջ

ժ.	Վ.	
11	30	Մեծ Կղզին Հէյպէլի Պուրկաղ Գրնալը կամուրջ
12	30	Բէնտիք Գարթալ Մեծ Կղզի Հէյպէլի Պուրկաղ Գրնալը
8	45	Բէնտիք Գարթալ Մեծ Կղզի Հէյպէլի Պուրկաղ (1)

Կամուրջէն Կղզինները

2	45	Գրնալը Պուրկաղ Հէյպէլի Մեծ Կղզի Գարթալ Բէնտիք
9	45	Գրնալը Պուրկաղ Հէյպէլի Մեծ Կղզի Գարթալ Բէնտիք
10	45	Գրնալը Պուրկ Ղ Հէյպէլի Մեծ Կղզի

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐը

Կազմինքնէն Կամուրջ

11	—	Մեծ Կղզին Հէյպէլի Կաղ Գրնալը
11	45	Բէնտիք Գարթալ Մեծ Կղզի Հէյպէլի Պուրկաղ Գրնալը
7	45	Մեծ Կղզին Հէյպէլի Պուրկաղ Գրնալը
9	—	Բէնտիք Գարթալ Մեծ Կղզի Հէյպէլի Պուրկաղ Գրնալը Գարագէնդ Մեծ Կղզի 9 45ին

Կամուրջէն Կղզինները

1	30	Գարագէնդ Գրնալը Պուրկաղ Հէյպէլի Մեծ Կղզի Գարթալ Բէնտիք
2	30	Գրնալը Պուրկաղ Հէյպէլի Մեծ Կղզի
10	—	Գրնալը Պուրկաղ Հէյպէլի Մեծ Կղզի Գարթալ Բէնտիք
11	30	Հէյպէլի Մեծ Կղզի

(1) Ուրբաթ օրերը Գասը գեւզ պիտի հանդիպին։

ՀԱՅՏԱՐ—ԲԱՇԱ

ԻԶՄԻՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՈՅ ԿԱՌԱՒՈՒՄԲԵՐՈՒՆ ՅԱՐՄԱՐԵԱԼ

ՕՐԱԿԱՆ ԸՆԹԱՑՔ

Կամուրջէն

12	55	Նիկոմիդիա գնացող	Թ. 2
3	40	Ա.ռանց յարմարելու	»
8	10	Նիկոմիդիա գնացող	» 6
9	40	Բէնտիք »	» 8
11	15	» »	» 10

Հայտար բաշէն

1	10	Բէնտիքէն եկող կառախումբ	Թ. 1
2	25	» » »	» 3
4	30	Նիկոմիդիայէն եկող	» 5
8	45	Առանց յարմարելու (2)	
11	15	Նիկոմիդիայէն եկող	» 7
11	50	Առանց յարմարելու	

ԳԱՏՂ—ԳԻՒՂ

ՕՐԱԿԱՆ ԸՆԹԱՑՔ		ԿԻՐԱԿԻԻ ԸՆԹԱՑՔ	
Կամուրջէն	Գարագէնդէն	Կամուրջէն	Գարագէնդէն
ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.
11 30	11 30	12 —	12 —
12 45	12 45	1 —	1 —
1 —	1 —	2 —	3 —
1 45	1 45	3 —	4 —
2 30	2 30	4 —	5 —
3 15	3 15	5 —	6 —
4 15	4 15	6 —	9 —
5 30	5 30	9 —	10 —
9 —	9 —	10 —	11 —
10 30	10 45	11 —	12 —
11 —	11 10	12 —	
12 —	12 —		

(2) Գատգիւղի շոգենաւք ի Հարկին պիտի հանդիպին Հայտար բաշա։

Ծ. —կը ծանուցուի, թէ օտար արծաթ դրանց գործածութիւնը կայսերական կառավարութեան կողմանէ արգիլուլ լինելով Իտարէի—Մախուսէի տասնամեայ տասնամեայ չպիտի առնուն կամ տան զայն։ և որովհետեւ օրպէս զի ժամանամատ չլինին։

Կամիրջի և նաւահանգստի գործակալք տոմսերը պիտի հաւաքեն առնուն։ խստիւ արգիլեալ է նոյնպէս տոմսի տեղ դրամ ընդունիլ։ այս արգելքին հակառակ վարուողներ ծանրապէս պատասխանատու են։ ուստի կը խնդրուի, որ կամիրջին ուղղութիւն կամիրջին վրայ, և Գատգիւղին ուղղութիւն Գատգիւղին նաւահանգստին վրայ, իսկ ուրիշ նաւահանգիստներէ շոգենաւուց մէջ տոմս առնուն։

Երեկոյները կամիրջէն ժամ 9.45ին, Մեծ Կղզեայ, և ժամ 11.30 և 12ին Գատգիւղի համար եկող շոգենաւուց մէջ չպիտի ընդունուին լաչանիտա բեռներ, մեծ մասուխներ, երկոտասանական ամանոներ, և այլն որ նեղութիւն կուտան ուղեւորաց։

Օրը միւսպատ եղած ժամանակ, ամէն շոգենաւ վազանդէ գգուշանալու համար, պիտի դադար առնուի ի գտնուած տեղը։ Այսպէս եթէ փոթորկի պատճառաւ շոգենաւք չկարենան իրենց որոշեալ ընթացքն, ուղղութիւնը գանդատելու իրաւունք չպիտի ունենան։

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԹԷՏԻՎԻՅԷ

ՈՒՂՂԱԿԻ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ ՄԻՋԵՒ

ՇԱՐԳԻՑԷ շոգենաւը, նաւապետ Բիւռսիուռ, յառաջիկայ չորեքշաբթի, 27 Մայիս պիտի մեկնի, ի Տարսանէլ, Միտիլլի, Իզմիր, Պիրէոն և Աղեքսանդրիա, ուր պիտի հաղորդակցի Սուրիոյ և Կարմիր Ծովու գծին հետ։

Թէտիվիէ Ընկերութեան շոգենաւք Կ Պոլսէն կը մեկնին ամէն Չորեքշաբթի երեկոյները, Տարսանէլ, Միտիլլի, Իզմիր և Բիրէա հանդիպելով։

Աղեքսանդրիա կը հասնին երկուշաբթի առաւօտները։ Ուղեւորութիւնք կը տեւէ չորս ու կէս օր։

Ուղեւորներու և ապրանաց համար դիմել Պոլիս, Կամուրջին քով, Վալիսէ-Սուլթան խան և կամ Ղալաթիոյ ճիզը, Վոյվոտա փողոց, Եուսուֆ Իզզէտտին խան։

ԳԼԽԱՒՈՐ ՊԱՑՄԱՆԵՐ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԵԱՆ

Առաջին կարգի սեղան։ Սենեկապատ կին մը յատկացուած է տիկնանց սրահին։ Միանգամայն իւրաքանչիւր շոգենաւի մէջ Եւրոպացի բժիշկ մը կը գտնուի։ առաջին ասոնցմէ մինչեւ երեք ամիս ընդունելի են, դիւրութիւն ընծայելու համար անոնց որը իրենց ճանապարհորդութեան շրջանին մէջ ոգեւնալին հանդիպած ո՛ և է նաւաւանդիսան ելնելով, օրերով ժամանակ անցնին և յաջորդ շոգենաւով իրենց ճամբորդութիւնը շարունակել ուզեն։ Առնուազն երեք անդամէ բաղկացեալ ընտանեաց տոմսակաց վրայ 0|0 10 զեղչ մը կը լինի։ Երեք ու դարձի տոմսակաց վրայ 0|0 10 զեղչ մը կը լինի, ի բաց առեալ ճաշը։ Ընտանեաց համար այս զեղչն 0|0 15 է։ Երեք ու դարձի տոմսակք մինչեւ վեց ամիս ընդունելի են, եթէ Ապրիլի սկիզբն մինչեւ Յուլիսի ընկիրը գնուին, իսկ տարւոյն միւս ամիսներուն մէջ մինչեւ երեք ամիս ընդունելի են։

Մանրամասն։ — Թէտիվիէ ընկերութեան կարմիր ծովու մէջ գտնող շոգենաւներն ամէն ուրբաթ Սիւեզէն ելնելով, շաբաթը մէկ անգամ Ջամբոտ, Ջիտտա և Սուաքիմ. և տասնվեցնգ օրն անգամ մը Մասսվա, Հասէյտա և Ամէնի ծովածոցին մէջ, Թաճուրա, Ղէյլնա, Պարպարա և Ամէնի նաւահանգիստները կը հանդիպին։

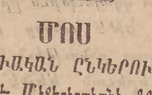

ՀՈՒԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱԼԲՈՒԵԱՆ

Ն. ԲԱՐԻ, ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիա և Թօրէլ Գլէս կանոնաւորագոյն բանաղ

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երեքաթիւ յառաջիկայ շոգենաւն է Լա Մեշ, որ մայիս 20ին Մարսիլիայէն և մայիս 13ին Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Լ'Ամբրէլ որ պիտի մեկնի մայիս 23ին, երեկոյեան ժամ 5ին։

Ուղղէք և տրամ տալ՝ Ամբրոսիոս

Նաւագնէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն

ԹԻՆԻՊԹ ԲԸՊՈՒԼ,

Մոմխանէ փողոց, թիւ 141

ԲԱԲԱՅԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՅՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվերբուլ, Մէլբուրնէ և Օդեսայի դէմ կանոնաւորագոյն բանաղ

ՇՈԳԵՆԱՒԻ

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Սոֆիա	3,000	Պրքա
Արարատ	2,500	Դոնբրա
Աղբատիա	2,300	Քրուխրշանք
Լաքտիկա	2,500	Ուրիքա
Մասէտոնիա	3,500	Մարշ
Բուսիրիա	2,800	Թոմբրշիլ

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամէն դիւրութիւն և հանդստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ, ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.

Գործակալք

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԼԻԼԷԲՈՒԼ ԵՒ ՄԷԼԲՈՒՐՆԷ ԴԷՄ ԿԱՆՈՆԱՒՈՐԱԳՈՅՆ ԲԱՆԱՂ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանորուս	4200	Օսարիս	3000
Ֆերոս	4000	Նէրթիս	3000
Օսմանի	4000	Բերա	3000
Սէսոստրիս	3250	Ադրանդիք	1700
Թիպս	3250	Լոդիս	800
Մակո